

3 Aruba

VVD wil uitleg over
advies Raad van State

9 Wereld

Koenders: Massaal
geld voor vluchtelingen

10 Financieel

VW's micromanager
Winterkorn onder vuur

12 Sport

Van Gaal verslaat
Koemannetjes

Digitale omgeving
parlement was zo lek als een mandje

IT-manager Staten geschorst, ontslag griffier opgeschort

ORANJESTAD — Externe leveranciers die onbeperkt toegang hadden tot alle data van de Staten, zwakke wachtwoorden die ook nog eens verstrekt werden aan vrienden. Een risicovol beheer door de IT-manager van de Staten, blijkt uit onderzoek. Richard D. werd daarom vorige week geschorst. Het ontslagbesluit van Jacqueline S., voormalig Statengriffier, is na uitspraak van de rechter opgeschort. Beiden ontvangen maandelijks hun salaris.

door onze verslaggever
Franciska Groen

Jacqueline S., die vorig jaar november ontslagen werd op basis van frauduleuze handelingen, diende een bezwaar in tegen haar ontslag. “De ambtenarenrechter heeft haar bezwaar gegrond verklaard”, zegt interim-directeur Omaira Lares van Departamento di Recurso Humano (DRH). “Het ontslagbesluit is dus opgeschort.” Dit betekent dat de voormalig griffier gewoon weer maandelijks haar salaris ontvangt. “Er is nu een bodemprocedure gaande.” Ook de vorige week bij Landsbesluit geschorste IT-manager Richard D. ontvangt lopende het onderzoek salaris. Hij is geschorst op basis van een feitenonderzoek, een deelonderzoek van het forensisch onderzoek naar het (dis-)functioneren van de voormalige griffier door een extern onafhankelijk onderzoeksbureau Forensic Services Caribbean (FSC). “High profile cases”, noemt Lares deze zaken. Ze kan lopende het onderzoek niet meer informatie geven. D. valt onder het ambtenarenrecht, of dit ook voor de functie van griffier geldt is de vraag. Deze functie geniet een bijzondere status en betreft een hoge functie. “De griffier wordt door de Staten benoemd.” Deze zaak wordt voor de overheid dan ook door een daartoe gespecialiseerd advocatenkantoor behandeld, HBN Law, vertelt de interim-directeur.

Zakelijk
D. en S. werkten zodanig

nauw samen dat vraagtekens worden gesteld bij de zakelijkheid van hun relatie. Uit het onderzoek naar S. blijkt bijvoorbeeld dat zij de ondersteuning en het onderhoud van informatietechnologie (IT) alleen door D. liet verrichten. Hij besteedde dat werk, ter waarde van zo’n 300.000 florin per jaar, uit zonder dat offertes werden opgevraagd.

Zwak
Het onderzoek naar D. bestrijkt de periode van 1 april 2006 tot 3 oktober 2014. Daaruit blijkt onder andere dat door een ‘niet effectief autorisatiebeleid’ externe leveranciers onbeperkt toegang tot alle data van de Staten hadden. Leveranciers werden ook niet gescreend. Net als dat vanuit de Staten geen schriftelijke afspraken werden vastgelegd over geheimhouding. Meerdere personen werkten onder eenzelfde gebruikersnaam, waardoor later niet bepaald kan worden welke persoon een handeling heeft gedaan. In de samenvattende bevindingen van het onderzoek staat ook te lezen: “Eenzelfde wachtwoord met de kwalificatie zwak werd gebruikt op meerdere kritische punten in het netwerk.”

Integriteit
Dat wachtwoord was ook bij meerdere mensen bekend. Tevens huurde D. een kennelijk bevriend IT-bedrijf, genaamd N-Plus Corp, in voor de Staten die slechts na kantoor tijd volledige on-

dersteuning kan leveren. Dit vanwege hun fulltime dienstverband bij een werkgever, waarbij het hen contractueel verboden is om nevenwerkzaamheden te verrichten. Ook zij hadden volledige toegang tot het datanetwerk van de Staten. Volgens de onderzoekers kan het bedrijf in theorie door die autorisatie bijvoorbeeld mails beantwoorden namens anderen. Hierop antwoordt D. tijdens het onderzoek dat dit inderdaad waar is, maar: “De integriteit van de mens is het belangrijkste.”

Overdracht
Sinds april dit jaar is een nieuwe IT-manager werkzaam voor de Staten, laat voorzitter Marisol Lopez-Tromp weten. Richard D. was tot vorige week nog werkzaam voor de Staten. “Maar er was natuurlijk geen vertrouwen meer in hem.” Volgens haar heeft hij ook geen medewerking gegeven aan de overdracht van alle werkzaamheden. Net als dat hij volgens het onderzoek ook geen gehoor gaf aan onder andere de opdracht van de plaatsvervangend griffier om alle wachtwoorden te wijzigen.

Verantwoording
De schorsing na het feitenonderzoek is de start van het disciplinair onderzoek. D. wordt nu ter verantwoording geroepen. Dat betekent dat hij zich binnen twee weken na dagtekening van het Landsbesluit tot schorsing schriftelijk moet verantwoorden. “Zijn verantwoording wordt vergeleken met de bevindingen uit het feitenonderzoek. Daar kunnen we ook deskundigen voor inschakelen. Daarna wordt bekeken of het verwijtbaar is en wat voor strafmaat moet worden opgelegd”, maakt Lares duidelijk.

Het vredeslabyrint 10 jaar later

Foto: Babby Spier

ORANJESTAD — Het vredeslabyrint (Aruba Peace Labyrinth) bij Alto Vista bestaat precies tien jaar. Gisteravond werd dit tijdens de Internationale Dag van de Vrede gevierd. Ongeveer 25 mensen kwamen bijeen om de ‘heilige energie’ van het labyrintische pad te eren. Labyrintverhalen werden met elkaar gedeeld en de route werd in stilte met elkaar gelopen. Het labyrint, bestaande uit elf cirkels en een rozet in het centrum, is in 2005 door een groep vrijwilligers gebouwd naar het Chartres-model. De paden zijn bedekt met wit zand, een typisch kenmerk van Aruba. Zie ook pagina 5 ‘Een steen leggen in het vredeslabyrint’.

Duitsland maakt zich op voor komst kernwapens

BÜCHEL — De Duitse strijdkrachten bereiden zich voor op de komst van nieuwe Amerikaanse atombommen. Luchtmachtbasis Büchel in de deelstaat Rijnland-Palts wordt daarvoor de komende jaren op de schop genomen.

De Duitse regering steekt de komende jaren 112 miljoen euro in modernisering van de basis, meldden Duitse media. De bommen van het type B61-12 zijn volgens experts een stuk nauwkeuriger dan de voorgangers die in Duitsland liggen en ook op luchtmachtbasis Volkfel in Nederland zouden zijn ge-

stationeerd. In het geval van oorlog zouden Duitse piloten

met de kernwapens aanval- len kunnen uitvoeren. Daar- voor dienen de Tornado- jachtbommenwerpers van de Duitse luchtmacht aan- gepast te worden. Het Amerikaanse Congres stelde in december afgelo-

pen jaar geld beschikbaar voor de modernisering van de B61-atombommen. Een meerderheid van de Neder- landse Tweede Kamer had in een brief het Amerikaanse Congres gevraagd dat niet te doen.

OESO wil Europese aanpak vluchtelingen crisis

PARIJS — Europa moet dringend met een gecoördineerde reactie komen op de massale toestroom van vluchtelingen uit Syrië en Irak. Daarbij moet ook gedacht worden aan maatregelen voor de lange termijn. Dat liet de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) vandaag weten.

De OESO doet een beroep op de landen van de Euro- pese Unie de verschillende inzichten over de aanpak

te overbruggen. Volgens de organisatie zouden dit jaar wel eens een miljoen men- sen asielen kunnen aanvragen,

het grootste aantal sinds de Tweede Wereldoorlog. Landen als Polen, Hongarije en Bulgarije zouden finan- ciële steun van andere EU- partners moeten krijgen om beter met de crisis te kun- nen omgaan. De OESO, die spreekt van passiviteit, is bereid de helpende hand te bieden.

Storing Skype voorbij

REDMOND — De storing bij internetbiedienst Skype is voorbij, meldt het bedrijf. Gisteren ontstonden de problemen bij een deel van de diensten. Nu zegt Skype dat alles weer is hersteld.

Getroffen gebruikers over de hele wereld konden niet bellen. Ook konden ze hun eigen status niet veran- deren. Skype liet gisteren weten de oorzaak van de storing te hebben vastgesteld, maar dat het nog moest werken aan een oplossing. Gebruikers van Skype konden niet bellen, omdat hun

status aangaf dat ze offline waren terwijl ze wel dege-

Coupleider Burkina Faso weigert te vertrekken

OUAGADOUGOU — De leider van de coupleggers die afgelopen woensdag in Burkina Faso de macht grepen, weigert op te stappen. Generaal Gilbert Diendere zei vandaag dat hij blijft zitten waar hij zit in afwachting van de uitkomst van een top van West-Afrikaanse landen in Nigeria.

Vanochtend stelde het leger nog een ultimatum aan de coupleggers die voornamelijk afkomstig zijn uit de presidentiële garde, een elite-eenheid van de strijdkrachten. Legereenheden hebben de hoofdstad Ouagadougou bereikt en eisen de overgave van de opstandige militairen. Er zou overleg zijn tussen de twee kampen. “Ik zit geen tijd te rekken. Ik zit nog binnen de mij gegeven tijd”, aldus Diendere tijdens een persconferentie. Hij benadrukte nog steeds president te zijn van de Nationale

Foto: AFP

Motorrijders rijden juichend achter een legervoertuig aan dat de hoofdstad Ouagadougou binnenrijdt.

Democratische Raad, zoals de junta zichzelf heeft gedoopt.

Overgegeven
Honderden opstandige militairen van de presidentiële garde in Burkina Faso hebben zich vanochtend

overgegeven aan het leger. Ze hebben bovendien in de vroege ochtend de gevangen minister-president Isaac Zida vrijgelaten, meldde de lokale radiozender Radio Omega. De regeringsleider was sinds woensdag in handen van de

coupleggers maar bevindt zich nu op een veilige plaats. De leider van de coupleggers die president Michel Kafando en meerdere leden van de regering gevangen namen, heeft zijn verontschuldiging aangeboden.

✓ Like onze facebook
pagina **AMIGOE ARUBA** en
blijf zó op de hoogte van alle
belangrijke nieuws.

the plaza
Romige knoflook
aardappelsoep \$ 6. Lunchcombo:
Stokbroodje kip/avocado/kaas
+ soda AWG 10. Barhap: Salade
geitenkaas en gerookte kip \$ 10

Geopend de gehele week
van 8.00 am - 01.00 am
Tel. 583-8826

**Antiqueshop Louis XV
& Curiosities**
Rococo Plaza rd 4
Tanki Lndert ph 7415640
Open Mon-Frid 9-1pm
Afternoon 3pm-5pm
Sat. Only 9am-1pm
We sell Bubble Wrap
www.antiquesaruba.com FBook:
antiques aruba, fleamarket outlet

**Verzekeringen
Pensioenen
Hypotheken**

ASCA
ASSURANTIE SERVICE CENTRUM ARUBA N.V.
Dienstverlening met een
persoonlijk karakter

Tel. 582-2720 • Fax 582-0200
Beatrixstraat 34 • Oranjestad
email: insurance@asca.aw

TRAMPOLIN
Een dagopvang waar
hulpbehoevende
kinderen worden
begeleid om in de
toekomst te
functioneren binnen
de arbeidsmarkt.

Wij zoeken vrijwilligers!

Zoek je een leuke invulling van je
vrije tijd? Kijk dan eens op
www.arubandonkey.org

We zoeken vrijwilligers voor uurtes,
dagdelen of dagen. Leuk bezig zijn in de
buitenlucht met de allerliefste dieren van
Aruba, wat wil je nog meer?

Bel Desiree op 583 2933!

TEDx Aruba
= independently organized TED event
23 SEPT. '15
CAS DI CULTURA
ISLAND OF
SUSTAINABLE
SOLUTIONS
Time: 6 PM - 11:30PM
**BUY TICKETS
NOW!!**
PRICE: \$95,- (excl. taxes)

SIDEBAR
BISTRO ARUBA

DAGELIJS OPEN VOOR ONTBUT, LUNCH, DINER & BORREL
ZONDAG - DONDERDAG 08:00 - 24:00 UUR
VRIJDAG & ZATERDAG 08:00 - 01:00 UUR

DAGELIJSKE SPECIALS
6 GROTE FLAT SCREENS
BARREL AGED COCKTAILS

GRATIS WIFI
6 LJSKOUDE TAPRIEREN
KIDS MENU & KIDS CORNER

RENAISSANCE (SEAPORT) MARKETPLACE | ORANJESTAD
TEL: +297 588 5511 | WWW.SIDEBARARUBA.COM

AMIGOE

✓ Like onze facebook
pagina **AMIGOE ARUBA** en
blijf zó op de hoogte van alle
belangrijke nieuws.

Registra pa Appeltjes van Oranje 2016
Ban traha hunto! Esey ta e lema di Appeltjes van Oranje 2016.

Pa Appeltjes van Oranje 2016, Oranje Fonds ta buscando areanan di recepcion popular y bou propio maneho. Nos ta pensando riba areanan di recepcion unda directiva, maneho y programacion ta den man di boluntario y unda ta tene actividad pa henter e bario.

Bo ta involvi den un iniciativa asina? Registra esaki **no mas tarda cu 25 di september 2015** pa Appeltjes van Oranje 2016!

E premio anual ta consisti di e.o. un suma di placa di € 15.000,- y ta wordo presenta pa Reina Máxima, dama protectora di Oranje Fonds.

Mas informacion y procedura di registracion: www.oranjefonds.nl/appeltjes.

Oranje Fonds Brengt ons bij elkaar.
voor sociale initiatieven

THE CINEMAS
thecinemas.aw Valid till September 23

AT RENAISSANCE	AT PASEO HERENCIA
EVEREST 3D daily: 5:45 8:45 matinee: 12:00 2:45 late show: 11:30 BLACK MASS daily: 5:30 8:30 matinee: 12:00 2:45 late show: 11:30 THE VISIT daily: 7:30 9:45 matinee: 12:00 late show: 11:30 THE PERFECT GUY daily: 4:00 6:30 9:00 matinee: 1:15 late show: 11:45 MAZE RUNNER: THE SCORCH TRIALS 3D daily: 6:15 9:00 matinee: 12:15 3:15 late show: 11:45 MAZE RUNNER: THE SCORCH TRIALS IN 2D daily: 4:00 7:00 matinee: 12:45 late show: 11:45 SHAUN THE SHEEP MOVIE matinee: 12:00 2:15 STRAIGHT OUTTA COMPTON daily: 4:30 matinee: 12:00 late show: 12:00 THE TRANSPORTER REFUELED daily: 9:45 late show: 12:00	EVEREST 3D daily: 6:00 9:00 matinee: 3:00 late show: 11:45 BLACK MASS daily: 5:45 8:45 matinee: 2:30 late show: 11:45 EVEREST IN 2D daily: 5:30 8:30 matinee: 2:30 late show: 11:30 THE PERFECT GUY daily: 4:45 7:15 9:30 matinee: 2:15 late show: 12:00 MAZE RUNNER: THE SCORCH TRIALS 3D daily: 5:30 8:30 matinee: 2:30 late show: 11:30 MAZE RUNNER: THE SCORCH TRIALS IN 2D daily: 4:00 matinee: 2:00 NO ESCAPE daily: 8:15 late show: 11:15 MISSION: IMPOSSIBLE ROGUE NATION daily: 5:15

MATINEE: SATURDAY & SUNDAY | LATE SHOW: FRIDAY & SATURDAY

Attentie

Onze collega's ondergaan de komende tijd een training om u nog beter te bedienen. In verband hiermee zijn onze loketten en ons Call Center vanaf 12:00 pm dicht op de volgende dagen:

18 en 27 augustus
4, 22 en 25 september

Onze excuses voor eventueel ongemak.

WEB
Batachi 76, Aruba | T. 595 4900 | F. 585 2000
E. info@webaruba.com | www.webaruba.com

Caribbean Sea Jazz Festival Aruba

SEPTEMBER 25 & 26, 2015
Renaissance Festival Plaza

EARTH WIND & FIRE EXPERIENCE FEAT. THE AL MCKAY ALLSTARS
GRUPO NICHE
THE PLOCTONES
MIKE STERN BAND
JESSY J
ROBERTA GAMBARINI
ROY HARGROVES RH FACTOR
MAITE HONTELÉ

...AND MANY MORE TBA

FRESH 104.3
DE HOORT HET VERSCHIL

Marc's Muziek Café
(Ma t/m Za: 12 - 3pm)
Marc de Roo

Voor contact:
Studio: (297) 583 2121
Kantoor: (297) 583 2220
Sales: (297) 593 0705
Email: info@fresharuba.com
facebook.com/fresharuba

ARUBA INSPIRATION WEEK

SEP 23-24 2015	FOOD 4 THE MIND	TEDx Aruba = independently organized TED event
SEP 25-26 2015	FOOD 4 THE SOUL	Caribbean Sea Jazz Festival Aruba
SEP 28 - OCT 9 2015	FOOD 4 THE BODY	EAT Local

COME HUNGRY, LEAVE HAPPY

TICKETS AVAILABLE AT:
SUPERFOOD • PLAZA BOOKSHOP • VALERO O'STAD • VALERO ESSOVILLE • RED SAIL SPORTS
THE MARKET AT ALHAMBRA • DE PALM TOURS DESKS • PELICAN ADVENTURES

PRE-SALE \$55,-
AT THE DOOR \$70,-
caribbeanseajazz.com

ARUBA **Aeropuerto Internacional Reina Beatrix** **RENAISSANCE** **DIVI RESORTS** **InselAir** **Chill** **SUPERFOOD** **AFAS software** **IMC** **Hertz**

 A Purple-Entertainment Group Production

WEB: Geen paniek om legionella

Installatie waterleidingen ‘rommeltje’

ORANJESTAD — Legionella is een groot en acuut gevaar op Aruba, zegt Leo Bikker, een gepensioneerd Nederlands drinkwaterinspecteur die het eiland recent meermalen bezocht. Maar volgens Water- en Energiebedrijf (WEB) is dat absoluut niet waar. Wel gaan hier en daar dingen mis, deels door gebrek aan beleid en wetgeving.

door onze verslaggever
Leanne van Spronsen

“Ik maak me ernstig zorgen”, laat Bikker weten in gesprek met *Amigoe*. Zo liggen de waterleidingen, opslagtanks en aansluitpunten bovengronds in de volle zon. “Bij een wattertemperatuur van 25 graden Celsius of hoger nemen voedingsstoffen voor bacteriën toe en dan is er ook altijd legionella in het water.” De bacterie is verantwoordelijk voor legionellagriep en veteranenziekte, regelmatig met dodelijke afloop. Ook heeft Bikker tijdens bezoeken aan het eiland geconstateerd dat het leidingnet niet goed is aangelegd en niet met de juiste materialen, zoals met kunststof leidingen die niet zijn bedoeld voor drinkwater.

Testen

Amigoe sprak met twee deskundigen van WEB: professor Filomeno Marchena, afdelingshoofd productie water, en Clifford Heyliger, hoofd laboratorium. Volgens Marchena zijn er altijd micro-organismen in het drinkwater, wereldwijd, dus ook in Aruba. “Maar doordat het drinkwater van Aruba weinig mineralen bevat, zijn er ook weinig voedingsstoffen voor bacteriën. We controleren de status van het drinkwater maandelijks door chemische en bacteriologische testen met Dienst Volksgezondheid.” De monsters worden genomen door het Landslaboratorium.

Bovengrens

Bikker ontdekte dat op

Aruba geen bovenwaarde is vastgesteld voor het aantal kolonie vormende eenheden (kve), oftewel het aantal ‘beestjes’ per liter water. “Het is niet zo dat het dan altijd goed is”, legt Heyliger uit. “We gebruiken richtlijnen, ook al is er geen wetgeving. Je moet voorkomen dat je problemen creëert.” Wereldwijd is geen consensus voor de norm van legionella, ook omdat elk klimaat zijn eigen omstandigheden heeft. “We zijn nog steeds bezig om wetenschappelijke gegevens te verkrijgen, zodat er wel een bovengrens gesteld kan worden.” Europese normen kunnen volgens hem niet zomaar worden opgelegd in een subtropisch klimaat. “Er is absoluut geen reden tot paniek omdat er legionella zou zijn, er zijn ook nooit gevallen gemeld.”

Richtlijnen

Op de vraag hoe richtlijnen dan worden opgesteld, antwoordt Heyliger: “Er is een soort driehoek met Landslaboratorium, Dienst Volksgezondheid en de Hygiënische Dienst om samen verschillende aspecten voor de volksgezondheid, waaronder legionella te monitoren.” Dit gebeurt niet alleen bij WEB, maar op heel Aruba. Het water van WEB wordt ook gecontroleerd door derden, zoals een jaarlijkse controle door het Nationaal Test Laboratorium Aruba, waarbij het water op alle aspecten gecontroleerd wordt. “WEB is ISO-gecertificeerd, dus de waterketen voldoet aan internationale normen.” Elk

jaar wordt WEB geaccrediteerd door Kiwa, een Brits testlaboratorium. “Zij zijn heel streng”, aldus Marchena. “Als je door hen gecertificeerd wordt, ben je echt wel goed.”

Leidingen

Wat betreft de installatie van leidingen heeft Bikker, die het ‘een rommel’ noemt, wel een punt. “Ik wil niet zeggen dat daarmee gerommeld wordt, maar er zijn geen richtlijnen, geen eisen, zoals bij elektriciteit. Met water is dat niet. Niemand heeft daar grip op”, aldus Heyliger. “Wij zouden daar ook grip op willen krijgen, niet als bedrijf, maar voor het gezondheidsaspect.” In pvc-buizen die in de zon liggen, kunnen algen groeien. Het wordt gebruikt omdat het goedkoper is dan koperen leidingen. “Als we een klacht krijgen, gaan we daar altijd naartoe en we komen heel wat rare dingen tegen.”

Landsverordening

“Er ligt een concept-Landsverordening bij Directie Wetgeving en Juridische Zaken over de kwaliteit van drinkwater”, aldus Marchena, die het ontwerp maakte. Daarin staat onder andere dat waterinstallaties aan huis moet worden gekeurd voordat drinkwater geleverd wordt. “Als het aan ons ligt, zou iedereen een risicoanalyse moeten uitvoeren, zeker de grootverbruikers zoals hotels, maar WEB zelf ook. Dan móet je aan de normen voldoen en móet je alle grote risico’s elimineren. Dat is er nog niet, maar dat is ons doel. Als er iets gebeurt, zal Aruba een hoge prijs betalen. Wij maken ons ook zorgen, maar we zitten absoluut niet stil. De wet is er niet, maar WEB doet wel alle controles en is in con-

tact met gezondheidsorganisaties.”

Pompstation

Een ander punt waar Bikker van geschrokken is, is het feit dat Aruba één pompstation heeft. “Als daar iets gebeurt, zit het hele eiland zonder water. Waarom is er geen tweede station als back-up?” Marchena legt uit dat WEB een systeem met vier pompen heeft, die als elkaars back-up fungeren. Ook de opslagtanks die verdeeld over het eiland staan, zijn een vorm van back-up. “Het drinkwatersysteem is zo gebouwd, dat het ene gebied kan leveren aan het andere gebied.” Met de tanks kan Aruba drie tot vier dagen vooruit, maar het is ook nog mogelijk om water te rantsoeneren en dan kan het veel langer mee. “Tuinen irrigeren en zwembaden zijn dan even niet belangrijk. Binnen twee tot drie dagen kan er een unit neergezet worden, die het zeewater zuivert, tot het station weer draaiende is.” Regelmatig evalueert WEB of het calamiteitenplan nog voldoet en zonodig wordt dit aangepast.

Kraan doorlopen

Het grootste risico op legionella ligt volgens de deskundigen van WEB bij de mensen thuis. Ook Bikker waarschuwt hiervoor. Het gaat om dode stukken in de leidingen, bijvoorbeeld kranen die niet gebruikt worden of een tuinslang die in de zon ligt. Doordat hier water in blijft staan, gaat de kwaliteit van het water snel achteruit en krijgt legionella de kans om te groeien. Zowel WEB als Bikker adviseren om elke week alle kranen in huis even door te laten lopen en bijvoorbeeld de tuinslang leeg te laten lopen na gebruik.

OM: zaak taxichauffeur bijna rond

ORANJESTAD — Het Openbaar Ministerie (OM) stelt vandaag dat zij in samenwerking met het Korps Politie Aruba (KPA) de overvalzaak op taxichauffeur Ronny Gomes ‘zo goed als rond’ heeft.

Momenteel zitten zes verdachten, waarvan twee minderjarig, in voorlopige hechtenis. Zij worden beschuldigd van het plegen van een zeer gewelddadige overval en vuurwapenbezit. Bij de overval raakte Gomes ernstig gewond, doordat er een schot op hem werd gelost. De kogel, die via het hoekje van zijn oogkas naar binnen drong en nabij zijn oor er weer uitkwam, miste vitale organen. Hij vertrok eind juli naar Colombia voor medische hulp. Op het moment wordt Gomes nog steeds medisch behandeld in het buitenland. Het OM geeft aan dat zij verdere aanhoudingen niet uitsluiten. De zaak wordt in november pro forma behandeld. De inhoudelijke behandeling van de zaak is begin volgend jaar.

het zorgelijke in deze maatschappij, men slaat inderdaad best makkelijk.”

Of het echt onveiliger wordt op scholen of het alleen een gevoel is, dat moet nog blijken na de meting. Ondertussen is er weer een nieuw impuls binnen de overheid, scholen en maatschappelijke instanties om scholen veiliger te maken. Zoals een gedragsprotocol. Wielenga hoopt wel dat scholen dit ook echt gaan gebruiken en dat het protocol niet lange tijd ongebruikt in de kast blijft, zoals bij andere protocollen als dat van Veilige School is gebeurd. Want hij vindt het niet terecht dat scholen klagen dat er niets gebeurt terwijl de kennis wat te doen, wel op de scholen is.

VVD wil uitleg over advies Raad van State

DEN HAAG — Minister Ronald Plasterk van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) heeft het verzoek gekregen om zijn visie te geven op de voorlichting die de Raad van State heeft gegeven over aanwijzingen. Het is een initiatief van VVD-Tweede Kamerlid André Bosman die voor zijn verzoek steun zoekt bij de andere leden van de Tweede Kamercommissie voor Koninkrijksrelaties.

Foto: Caribisch Netwerk/John Samson

Archiefphoto van minister Ronald Plasterk (Koninkrijksrelaties)

“Ik zou graag een brief namens de commissie willen vragen aan de minister van BZK als reactie op de voorlichtingsvraag van de Tweede Kamer ten aanzien van de aanwijzing van de Rijksministerraad met betrekking tot Aruba”, schrijft Bosman aan de commissie. “Ik zou graag een appreciatie van de minister willen van deze voorlichting en hoe hij de aanwijzing ziet in het licht van deze voorlichting.” De VVD’er wil antwoord voor het debat over de begroting van Koninkrijksrelaties, dat voor de week van 5 oktober geagendeerd is. Commissievoorzitter Jeroen Recourt (PvdA) stelt voor om in te stemmen met het verzoek. Plasterk liet gisteren weten dat hij de voorlichting van de Raad van State interpreteert als een bevestiging dat de Rijksministerraad de juiste procedure gevolgd heeft. Anderen zien de uitleg van de Raad van State juist als een bevestiging dat de regels niet in acht zijn genomen. De Raad van State meldt zelf dat er in de voorlichting verschillende aspecten worden behandeld en dat het daarom niet onverwacht is dat verschillende partijen de nadruk op verschillende elementen

‘Onwaardig’

Van Rijn ergert zich aan de houding van het ministerie. “Ik snap niet dat ze niet gewoon toegeven dat ze fout zitten. De Raad van State heeft geoordeeld, punt. Om dan een wegduikende beweging te maken, vind ik onprofessioneel en onwaardig.” “Hiermee is de noodzaak van een geschillenregeling opnieuw aangetoond. Al denk ik niet dat dit helpt op weg naar een dergelijke regeling. Gezien de houding van Nederland valt het niet te verwachten. Ik verwacht dat ze het over de volgende Tweede Kamerverkiezingen heen proberen te tillen”, zegt Van Rijn.

Meteo waarschuwt voor hitte

ORANJESTAD — De Meteorologische Dienst geeft een hittewaarschuwing af voor de komende dagen. Vandaag en morgen worden hoge temperaturen verwacht van rond de 35 graden Celsius.

Met een vochtigheidsgraad van 70 procent is de gevoeltstemperatuur zo’n 38 graden Celsius. De hoog-

ste temperaturen worden tussen één en drie uur ‘s middags verwacht. Meteo adviseert om voorzorgsmaatregelen te nemen, omdat de hoge temperaturen voor hittekwalen kunnen zorgen. “Drink veel, blijf in een kamer met airconditioning en uit de zon als dat mogelijk is en controleer of het goed gaat met familie en bureu.”

IN HET KORT

Bijna ontvoering

Een vrouw die ‘s ochtends vroeg, nog voor het ochtendgloren, in de Pastoor Hendrikstraat liep, werd aangevallen door een voor haar onbekende man. Deze Spaanssprekende man greep haar aan de haren en pols beet en trok hard. Hij zei tegen haar om met hem mee naar huis te gaan. De vrouw verzette zich uit alle macht, schopte hem en riep luidkeels dat ze de politie zou bellen. De man liet haar uiteindelijk los en rende weg. De aanval werd niet meer aangetroffen door agenten die korte tijd later ter plekke waren. Een zoektocht verder ook niets op.

Drugskleding

Een vrouw liep tegen de lamp toen zij op het politiebureau kleding kwam brengen, bestemd voor een arrestant. In deze kledingsstukken bleek drugs verscholen te zitten. De verdovende middelen werden in beslag genomen en de vrouw werd gearresteerd. Het is niet bekendgemaakt wat er met de kleding is gebeurd.

Gouden tip

Justitie looft een beloning uit van 5000 florin voor de gouden tip die leidt tot aanhouding en veroordeling van de verdacht(en) in de gewelddadige roofoverval op de bewoonster van een woning in Tanki Flip op donderdag 17 september 2015. De overvallers drongen de woning van de vrouw binnen en bedreigden haar met een wapen, waarbij zij goederen uit het huis hebben weggenomen. Het slachtoffer werd door de daders op een stoel vastgebonden. Voor tips en informatie die kunnen leiden tot het oplossen van deze zaak, neem contact op met de politie. Burgers kunnen zich melden bij D. Jacobs op recherchebureau Oranjestad in de Frankrijkstraat 7 (527-3250) of gebruik maken van de tiplijn 11141.

Eerste grand slam Xander Bogaerts

BOSTON / ORANJESTAD — Toeschouwers in het Fenway Park, het honkbalstadion van de Boston Red Sox, gingen maandag uit hun dak toen de Arubaan Xander Bogaerts een grand slam sloeg in de wedstrijd tegen Tampa Bay Rays. Het is zijn eerste grand slam in zijn sportcarrière en de tweede van dit seizoen voor de Red Sox. In de honkbalwereld is een grand slam een homerun, terwijl alle honken bezet zijn, waardoor het team dat aan slag is in een keer vier punten scoort. Bogaerts sloeg met de grand slam zijn club naar de 8-7 winst. Volgens Fox Sports is Bogaerts door deze grand slam nog slechts achtien slagen verwijderd van de grens van 200 honkslagen. In 2011 voor het laatst haalde een speler van de Red Sox, deze mijlpaal.

Meting naar veiligheid Arubaanse scholen

ORANJESTAD — De overheid gaat de veiligheid in Arubaanse scholen meten. Door incidenten als het in elkaar geslagen schoolhoofd van basisschool Filomena in april en vorige week de doodsb bedreiging van de rector van Colegio Arubano, lijkt het steeds slechter gesteld met de veiligheid. Er zijn geen cijfers, want de meeste scholen registreren niets.

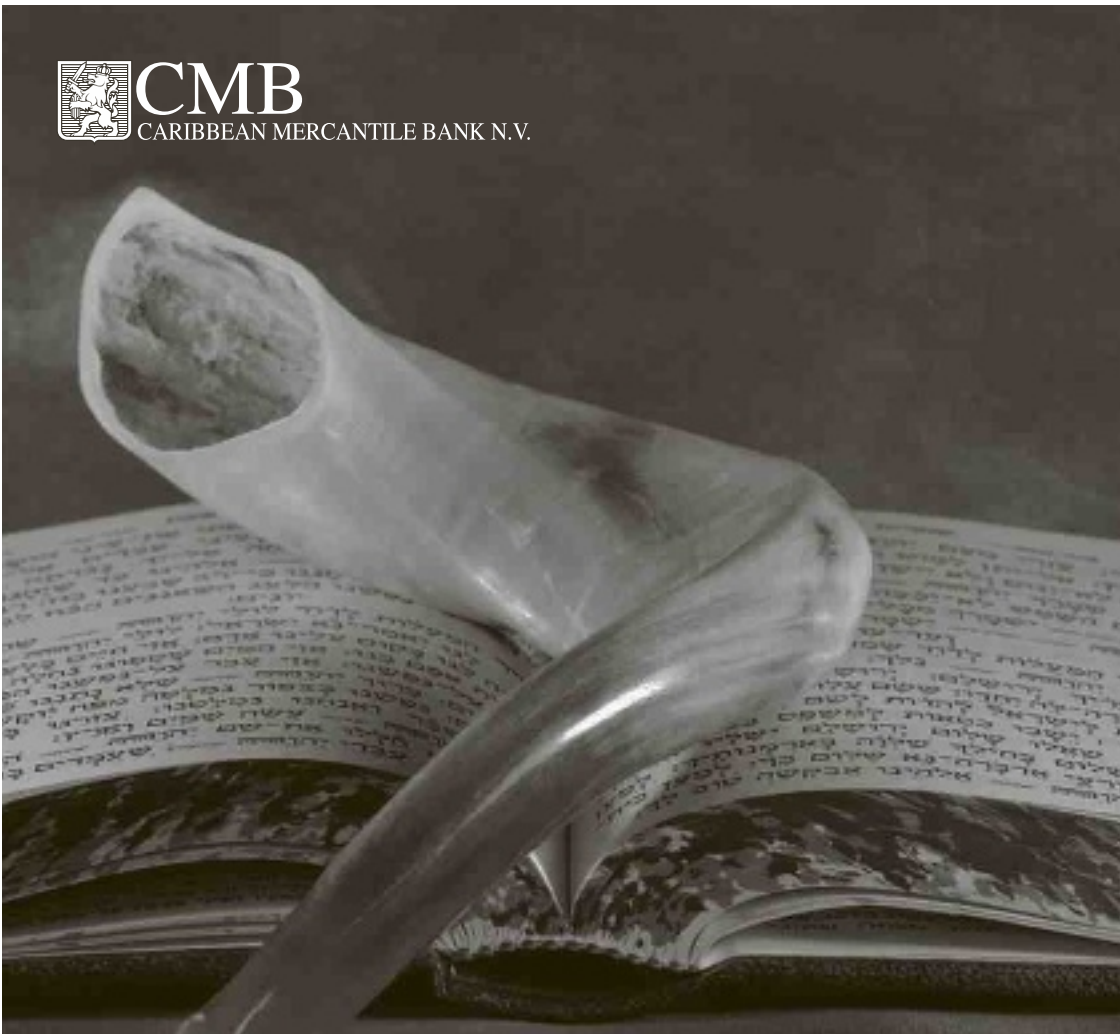
Dat zegt Bert Wielenga van Telefon pa Hubentud, Stichting Kindertelefoon, in gesprek met Sharina Henriquez van het Caribisch Netwerk. Hij is al jaren actief in het onderwijs en jeugdhulpverlening en één van de initiatiefnemers van het pro-

tocol Veilige School vier jaar geleden.

Hij snapt de commotie in het gebeuren met de ‘cabe-sante van Filomena’, maar zegt dat het hem niet heeft verrast. Hij begeleidde eerder scholen die met deze

ernstige incidenten kregen te maken. “Ik heb gewerkt met casussen waarbij leerkrachten andere leerkrachten in elkaar sloegen op het schoolplein of waar ouders op school komen en een kind in elkaar slaan. Dat vind ik

ANUNCIO Yom Kippur

En conexion cu e dia sagrado di Yom Kippur tur sucursal di CMB lo ta cera pa publico riba
Diaranson, 23 di september, 2015.

Na e comunidad Hudio nos lo kier desea un ayuno facil y scritto seyado.

Bo banco **amigo**

In beweging

Aruba Epic MTB XC
George Winterdaal (AUA) heeft zondag de eerste Aruba Epic MTB XC wedstrijd gewonnen. Winterdaal reed in de categorie Elite (74,2 km) en legde het zware circuit bij Sabanilla Abao in bijna 6 uur (5.58.43) af. De snelste vrouw was Lorena Linares (VEN). Zij reed in de categorie Ladies Open en had nog geen 3 uur (2.52.41) nodig voor de afstand van 31,8 km die de deelnemers in deze categorie moesten fietsen. Aan de wedstrijd deden 50 mountainbikers mee, in verschillende ervaringscategorieën. De wedstrijd werd georganiseerd door het nieuwe fietsteam The Beast Cycling Team, voor wie dit haar eerste evenement was.

Foto: Edrick Krozendijk

Aruba Epic MTB XC, Lorena Linares.

Athletics Road Race
Ronald Staring won zondagochtend de 1st Official Aruba 10k National Championship. Hij rende een tijd van 35.34.152 Jehtro St. Fleur, Gino Hogde en Alrick Kock werden tweede, derde en vierde. Het kampioenschap werd georganiseerd door de Aruba Athletic Federation,

in het stadion van Dakota. Alle deelnemers kregen na afloop een deelnamecertificaat. De resultaten van dit kampioenschap tellen mee voor de regionale officiële ranglijst. De wedstrijd begon om 18.30 uur, waarbij de deelnemers eerst 200 meter hardlopend in het stadion aflegden, vervolgens naar

buiten werden geleid voor een deel van de 10 kilometer en bij terugkomst in het stadion de laatste 200 meter aflegden.

Taekwondo scheidsrechter

Marilu de Veer is gekozen tot beste scheidsrechter tijdens de zesde editie van de

Gino Hodge derde bij de 1st Official Aruba 10k National Championship.

Aruba Caribbean Cargo/ Arumia Logistics Taekwondo Cup 2015. Organisator

Brazil Taekwondo Stichting kwam met deze eervolle vermelding, omdat scheidsrech-

ters verantwoordelijk zijn voor een goed verloop van een sportevenement. Het publiek mocht meebeslissen over de beste scheidsrechter. Het evenement vond zaterdag plaats in Centro di Bario Brazil.

Beachtennis

Anne Hoogendam, Maria Buuts, Emil Celairé en John Herrera waren van 18 tot 20 september in Brazilië, waar ze meespeelden in het Pan-Amerikaanse kampioenschap voor beachtennis. Dit gebeurde onder auspiciën van de International Tennis Federation (ITF). Achterblijvende familie op Aruba heeft laten weten dat Hoogendam

Wilfred Ras bereidt zich voor op de marathon in Duitsland.

en Buuts vierde zijn geworden in een veld met top-10 spelers van de wereld. Maandagmiddag zijn de beachtennissers weer teruggekomen op Aruba.

Marathon

Drie Arubanen doen zondag in Duitsland mee aan de 42ste BMW Berlin Marathon. Shariska Winterdal, Wilfred Ras en Sydney Merryweather hebben zich de afgelopen maand intensief voorbereid en zijn nu klaar om deze marathon te lopen.

Taekwondo-scheidsrechter Marilu de Veer.

Arubaanse beachtennissers Anne Hoogendam (rechts) en Maria Buuts (tweede van rechts).

Sporten omdat het gezond is om in beweging te zijn, trainen voor een podiumplaats of dromen van internationale roem en een medaille. Sport-redacteur Mirte de Rozario volgt wekelijks hoe Aruba in beweging is. Tips zijn welkom via arubaredactie@amigoe.com

DISPLAYS DEPOT
Your One Stop Fixture Source Since 1990

USA PROFILE
SINCE 1990

DISPLAYS DEPOT announces that **Mr. Roberto Daubar** will be visiting customers in Aruba September 21st to 22nd. Contact him at the Renaissance Aruba Resort & Casino .
HOTEL PHONE: (583-6000) US CELL: (305) 796-2388

To request an appointment and receive your free catalog please contact Mr. Roberto Daubar
By email: Roberto@displaysdepot.com or Cell: 305-796-2388 or Office: 305-325-8200

Displays Depot provides customers with top quality products at the best prices.
We are a reliable company for all of your store needs with over 20 years experience!
Ask how to get your store designed for free!
NEW AND USED MERCHANDISE

www.unoshelf.com

Address: 1890 N.W. 7th AVENUE MIAMI, FL 33136 USA Ph. (305) 325-8200 Web: www.displaysdepot.com

STROOMONDERBREKING

In verband met noodzakelijke werkzaamheden zijn wij genoodzaakt de energievoorziening te onderbreken op:

Donderdag, 24 September 2015, van 8.00 uur 's ochtends t/m 4.00 uur 's middags in de omgeving van:

• Bubali gedeeltelijk	• Gasparito gedeeltelijk
• Washington gedeeltelijk	• Caya Mazurka gedeeltelijk
• San Miguel	• Caya Musica gedeeltelijk
• Koyari gedeeltelijk	• Palm Beach gedeeltelijk
• Keito	

Voor meer informatie bel 523-7100 of stuur een e-mail naar customerservice@elmar.aw

Vacature Griffie van de Staten voor de functie: Hoofd Financiële Administratie

De Griffie van de Staten is het ondersteunende ambtelijk apparaat van het parlement van Aruba en heeft de vacature voor de functie Hoofd Financiële Administratie. Voor de functie geldt dat men gevoel heeft voor bestuurlijke verhoudingen, kennis heeft van Arubaanse overheidsfinanciën, in teamverband kan functioneren, bereid is tot bijscholing, discreet en representatief is en politiek neutraal. Bovendien moet men beschikken over de Nederlandse nationaliteit of van rechtswege zijn toegelaten tot Aruba.

Hoofd Financiële Afdeling

Het Hoofd Financiële Administratie geeft leiding aan de financiële afdeling (2fte). Draagt zorg voor de naleving van de comptabiliteitsverordening en vastgestelde wettelijke financiële voorschriften van het Land Aruba. Analyseert en evalueert regelmatig het financieel beleid aan de hand van trends en ontwikkelingen en rapporteert hierover aan het Hoofd Bedrijfsvoering. Draagt zorg voor het vertalen van het vastgestelde financieel beleid naar processen binnen de afdeling, rekening houdend met controle technische functiescheiding en de administratieve organisatie. Is verantwoordelijk voor het opstellen van de begroting van de Staten van Aruba en de kredietbewaking. Ondersteunt de Staten bij het uitvoeren van het budgetrecht. Zal ook een belangrijke rol moeten vervullen in het kader van de verzelfstandiging van de Staten van Aruba.

Functie eisen:

- Minimaal HBO, met academisch werk- en denkniveau in bedrijfseconomische richting
- Kennis van financiële administratie, jaarrekening opstellen, overheidsbegrotingen, managementinformatie, administratieve organisatie en relevante wet- en regelgeving. Onder ander: Comptabiliteitsverordening, Richtlijnen uitgangspunten beleid en begroting, Regeling Centrale Begrotings- en Financiële Administratie, Regeling Overige Financiële Administratie
- Uitgebreide kennis van Microsoft Office applicaties en Financiële pakketten
- Minimaal 3 jaar ervaring in leidinggevende functie(s)
- Kennis van Arubaanse overheidsfinanciën

Competenties:

- Heeft analytisch vermogen, plan- en cijfermatig sterk
- Is integer en zorgt voor voortgangscategorie

Salaris:

Salaris is conform de Bezoldigingsregeling van Aruba

Stuur uw sollicitatiebrief met uitgebreide CV binnen twee weken naar de Staten van Aruba, t.a.v. de Griffier van de Staten, L.G. Smith Boulevard 72, Oranjestad. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met mw. J. M. Kock, 5284673

Inzending van de sollicitatiebrief kan ook geschieden via e-mail: info@parlamento.aw onder vermelding van vacature Hoofd Financiële Afdeling.

Onderwijs Effect

Geschiedenis en opvoeding

Leo Sybrandy werkte achttien jaar als leerkracht in de Schilderswijk in Den Haag en tien jaar op drie verschillende scholen op Aruba. In zijn column 'Onderwijs Effect' stelt hij onderwijszaken aan de orde met als doel de situatie voor het schoolkind te verbeteren. Voor reacties op de column: l.sybrandy@bovoaruba.com.

Ik heb overwogen een artikel te schrijven met de titel 'Neonazi's' op Colegio, maar ik vond dat een beetje te ver gaan. Toch is het niet best om te zien hoe (in dit geval) kinderen (maar gelukkig niet alle) zich, in hun onwetendheid en volggedrag, laten meeslepen tot iets wat bepaald geen schoonheidsprijs verdient. Door anderen werd aangegeven dat er aan de historische kennis nogal wat mankeert en zelf wil ik daar een opvoedkundig element aan toevoegen.

Geschiedenis

Op de lagere school staan de geschiedenislessen geheel in het teken van Aruba. In klas vier en vijf zijn er de 'tijdvonkje'-boeken (Pre-ceramische indianen en Caiquetio) en verder komt stencilmagtig de tijd na de komst van de Spanjaarden aan de orde. Leeslessen met vragen, uit het hoofd leren en proefwerken in 4 en 5 en daarna stencilles, uit het hoofd leren en proefwerken. Elke school heeft haar eigen zelfgemaakte of geleende stencils. Je kunt deze stof natuurlijk ook anders aanbieden, bijvoorbeeld een thematisch uitwerking waarbij kinderen actief op onderzoek uitgaan en komen tot een leuke en verrassende presentatie. Bent u geïnteresseerd? Op de mavo's gaat men vrolijk verder. In het eerste en tweede jaar wordt de Arubaanse geschiedenis verder bekeken, dan wel herhaald. Wederom hetzelfde systeem. Les (?), tekst leren, proefwerken. Daarna verschildt het geschiedenisonderwijs per mavo. Ik ben benieuwd wat kinderen na de basisschool en twee jaar mavo over de Arubaanse geschiedenis weten, wat vijf jaren 'geploeter' oplevert. Het kan veel korter en veel interessanter en dan onthouden ze ook nog meer. Op Colegio gebruikt men Nederlandse methoden. Daar zit automatisch aardig wat historie van Nederland bij, maar belangrijke gebeurtenissen in de wereldgeschiedenis komen er in aan de orde. De werkwijze biedt weinig verrassing. Leerwerk wordt gecontroleerd in de CP-weken. In de hogere klassen komt de staatsinrichting van Aruba nog apart aan de orde. Overigens doet men niet alle hoofdstukken uit de boeken. Het is dus niet zo dat kinderen niet in aanraking komen met Hitler en de Tweede Wereldoorlog. Deze onderwerpen komen uitgebreid aan de orde en keren ook terug voor de examens.

Opvoeding

En daarmee kom ik op het opvoedkundig element. Het niet

te accepteren gedrag van de kinderen tijdens de protestactie is niet het gevolg van geschiedkundige onwetendheid, maar heeft een andere oorzaak. De meeste kinderen hebben de kennis over Hitler c.s. wel, maar er is niet met die kinderen gesproken over hoe je daarmee moet omgaan. Over waarden en normen waarvan we graag willen dat mensen die hebben en zich ernaar gedragen. Als ik bij de Hitlergroet het boegeroep en opgestoken middelvingers optel, dan kun je toch wel spreken van een zorgelijke situatie. Moet ik het nog over Facebook hebben? Of over de leraren die de deur op slot gedraaid hadden, zodat de kinderen weer naar buiten moesten?

Ik ga naar een ander opvoedkundig aspect. Jarenlang achter elkaar dezelfde werkwijze. Geen enkele variatie, geen enkele uitdaging, geen humor, geen fantasie. Leren ze op die manier meer? Is het de bedoeling de kinderen voor te houden dat het leven een saaie gebeurtenis is? En weet u wat kinderen gaan doen als ze een groot deel van hun tijd als saaie rompslomp ervaren? Ik zal u het antwoord geven.

Ze gaan op zoek naar dingen die wel levendig zijn. Die uitdagend zijn. Laat ik eens een jointje proberen... he man... gaaf... of 'laat ik me bij die groep aansluiten'. Oké, het mag eigenlijk niet allemaal wat ze doen, maar het is wel avontuurlijk en spannend. Natuurlijk is de opvoeding thuis van groot belang, maar op een school ontmoeten kinderen leeftijdgenoten en dat is toch een andere situatie. Er spelen veel invloeden tegelijkertijd en de rol van de leraren is van groot belang. Zij moeten de inspirator zijn, zij moeten gedrag bespreekbaar maken, zij moeten het punt vormen waar kinderen bij terecht kunnen.

Uitstapje...

Even een uitstapje. Vak: Nederlands. Onderwerp: schrijfo opdracht. De kinderen komen de klas binnen. Voor de klas staat de leraar, gekleed in een oude lange gestreepte regenjas. Midden op het bord staat: WIE? WAAR? HOE? WAAROM? Ook is er een plattegrond van een woning op getekend ... de slaapkamer, de gazebo, de garage, het zwembad, de woonkamer en de keuken. "Welkom kinderen", zegt de leraar. "Jullie moeten mij helpen..." Is er op dit moment een kind die denkt aan het opladen van zijn iPhone?

ORANJESTAD — Met een zelfgekozen steen in de hand liepen ongeveer 25 mensen gisteravond in stilte 'het heilige labirintische pad' achter Alto Vista. Jong en oud mocht uit eerbetoon zelf kiezen waar zij hun steen in het doolhof wilde plaatsen. "Stenen komen en verdwijnen uit het labirint. Maar het is prachtig om te zien dat het pad na tien jaar nog maar weinig veranderd is."

door onze verslaggever
Bobby Spier

De bijeenkomst gisteravond was in het kader van het tienjarig bestaan van het vredeslabirint en de Internationale Dag van de Vrede. "Wie weet hoeveel mensen hier in de afgelopen tien jaar hun rust, hun stilte of hun antwoord hebben gevonden", vraagt Gea Sougé, die tien jaar geleden het labirint initieerde, zich hardop af. "Ja, het pad is ouder geworden, maar eigenlijk maar weinig veranderd. Dat vind ik bijzonder om te zien." Sougé is, net zoals een aantal andere bezoekers, volledig gekleed in wit, de kleur van vrede. Aan de groep vertelt zij haar labirintverhaal. "Op een dag kwam ik het labirint bewandelen met slechts één vraag: 'Waar moet ik mij op focussen?' Tervijl ik in stilte het pad liep, kwam er een vader met drie jonge kinderen aangelopen. De jongens begonnen het pad te rennen, zoals kinderen dat doen, maar ik probeerde mij te blijven richten op mijn eigen stilte. Terwijl de vader zijn kinderen

terugriep, wilde één jongen het hele pad uitrennen. Eenmaal in het midden van het labirint zie ik hem iets schrijven in het zand. Ondanks dat ik mij wilde richten op mijn vraag, bleef ik nieuwsgierig naar wat hij zou hebben geschreven. Zou het iets leuks zijn? Wat ik uiteindelijk zag, maakte mij gelukkig. Hij had zijn eigen naam in het midden geschreven. Voor mij betekent dit dat hij zijn naam midden in zijn hart schreef. Het laat zien dat je bij je eigen hart moet blijven, bij jezelf." Een andere man vertelt. "In het labirintische pad zit zoveel symbolisme. De weg kan vergeleken worden met je leven. Het pad is soms breed en soms smal, zoals dat in je leven ook is. En hopelijk vind ik op een dag mijn eigen center."

Reflectie

Na het delen van de labirintverhalen werd het pad bewandeld. De kinderen voorop. Terwijl de hemel zich roodoranje kleurde, liep iedereen in stilte. "Ik heb een steen voor mijn dochter aan de ingang van het pad gelegd", vertelt kunstenaar Stan Kuiperi wanneer hij het labirint verlaat. Hij ontwierp het nieuwe bord aan de ingang van het pad. "Mijn dochter is lerares en moet om die reden verschillende ingangen openen." De andere steen voor zijn zoon legde hij in het midden van het labirint. Onlangs bewandelde hij twee andere labirinten bij een kathedraal in San Francisco. "Maar uiteindelijk is de ervaring hetzelfde. Het labirint toont een reflectie van jezelf. Wat je voelt en waar je op dat moment in het leven staat."

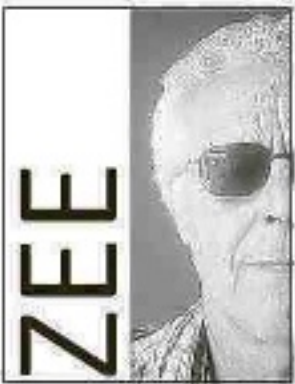

Mensen delen hun labirintverhalen. Links: Gea Sougé.

COLUMN

Alweer die toets

Van maandag tot en met vrijdag bespreekt Nico van der Zee in deze column zinnige en onzinnige zaken. Reacties zijn welkom: nicovanderzee@gmail.com.

Ik ga het weer hebben over de toelatingstoets van de havo-scholen. Niet dat ik daar zin in heb, maar er is de laatste dagen zoveel onzinnigs beweerd, dat ik me er wel toe gedwongen voel. Onze onderwijs-minister gaat daarin graag voorop, zoals we de afgelopen dagen konden lezen in deze krant. Het lijkt erop dat ze spontaan kramp, jeuk, uitslag en opvliegers krijgt bij het horen van de woorden Colegio Arubano en Smoa, want haar reactie is vervolgens niet geheel correct, soms zelfs helemaal niet correct. Ik beperk me maar even tot haar beweringen over de toelatingstoets, want daarvan had ik vrijdag al voorspeld dat de havo-scholen hiervoor

de zwarte piet toegeschoven gaan krijgen. In Nederland mag zo'n toelatingstoets niet, geeft de minister aan. Daar is het advies van de basisschool leidend en dat gaat over alle schoolresultaten. Klopt, maar het is de halve waarheid. Het oordeel van de basisschool in Nederland is gebaseerd op enkele jaren de leerling volgen en toetsen met standaardtoetsen, vaak afkomstig van het Cito. Dat is niet de Cito-toets die iedereen

kent, maar een leerlingvolgsysteem. Die resultaten, die ontwikkelingen, worden aangevuld met het oordeel van de onderwijzer en dat levert een advies op. Een advies dat dus gebaseerd is op heel veel toetsen. Een school kan het advies goed verantwoorden. Ik vermoed dat de havo-scholen in Aruba graag op het Nederlandse systeem willen overstappen, als ze het gevoel hebben dat de advisering ook juist is. Hier moeten leerlingen met een havo-advies nog een toelatingstoets doen. Van sommige scholen slaagt een groot percentage, maar er zijn ook scholen die dertien leerlingen een havo-advies geven, waarna er maar een-tje voor de toets slaagt. Dat ligt aan de toets, zegt de minister. Zij laat weten dat de toets niet wetenschappelijk onderzocht is en dat de scholen maar op eigen houtje een toets gemaakt hebben. Dat is een onwaarheid, want medewerkers van haar departement zijn wel degelijk betrokken geweest bij het

opstellen van de toets. Ook is de toets goed geëvalueerd, vooral op de voorspellende waarde van de resultaten, een evaluatie die positief uitviel. Is de toets dan perfect? Geen enkele toets is perfect, het systeem van een enkele toets is niet perfect, een leerling kan een off-day hebben en zo kun je nog wat meer factoren bedenken die van invloed zijn. Dat de toets goed haar werk doet, blijkt ook uit de instroom vanuit de eerste klas van de mavo. Leerlingen die in het eerste jaar van de mavo laten zien de havo aan te kunnen, kunnen de overstap maken naar de tweede klas van één van de havo-scholen. Een mooie correctie van de toets. Uit de aantallen overstappers blijkt ook dat de toets goed haar werk doet. Op het Colegio Arubano gaat het jaarlijks om een instroom van zo'n 20 tot 30 leerlingen, waarvan je een gedeelte misschien mag toeschrijven aan onvolkomenheden in de toets of het toetssysteem. Zo zie je

ook wat het havo-advies van de Arubaanse scholen waard is. Zou het een goed advies geweest zijn, dan zouden 180 leerlingen na een jaar de overstap maken. Zal ik maar weer eens een voorspelling doen? De minister gaat de toets verbieden, gaat de havo's verplichten iedereen met een havo-advies aan te nemen en kondigt aan te werken aan kwaliteitsverbetering van de toeleverende scholen. Bijvoorbeeld met de invoering van een leerlingvolgsysteem. Dat van het Cito kunnen we vast niet gebruiken, dat is ongetwijfeld te Nederlands. Het Cito heeft wel tien jaar gewerkt aan het leerlingvolgsysteem, ik heb geen reden om aan te nemen dat het Arubaanse tempo hoger ligt. Dat leerlingvolgsysteem gaat op de lange baan, we hebben ook geen geld voor de ontwikkeling. De havo-scholen zitten vervolgens met de gebakken peren, de opvolger van deze minister mag gaan puinruimen.

Verkiezing ouderaad Colegio Arubano

ORANJESTAD — De eerste bijeenkomst voor het nieuwe schooljaar van Occa, de oudercommissie van Colegio Arubano, vindt woensdag 23 september om 20.00 uur plaats in de lerarenkamer. Dan wordt een nieuw dagelijks Occa-bestuur gekozen. Ook zal rector Hans Timmermans aanwezig zijn om zijn visie en doelen toe te lichten voor dit jaar. De ouderaad hoopt op een hoge opkomst. Voor meer informatie zie de Facebookpagina van Occa.

In het Belang
Van het
Jeugd welzijns-
werk

Caya Appeldam 2, Dakota,
Aruba
Tel: (297) 5823773 ·
Fax: (297) 5834290
E-mail: atha@setarnet.aw
Website: www.athaaruba.org

Nieuwe huisarts in Oranjestad

Huisarts Marije Jansen is sinds begin deze maand begonnen met haar praktijk aan de Irenestraat 15 in Oranjestad in het pand waar voorheen Nagico gevestigd was achter de Juliana MAVO.

Dokter Jansen is niet nieuw op Aruba, sterker nog, ze heeft haar specialisatie tot huisarts op Aruba zelf gedaan. De patiënten van onder andere dokter Vis, dokter Samuels en dokter Jones hebben wellicht al kennis met haar gemaakt tijdens de periodes dat ze in deze praktijken werkzaam was als waarnemer.

Nieuwe patiënten
Doordat dokter Jansen een extra huisarts is, ze neemt geen praktijk over van een vertrekkende huisarts, is er nog mogelijkheid voor verzekerden om zich in te schrijven in haar praktijk. U kunt voor overschrijven direct bij de praktijk van dokter Jansen terecht.

Adres: Irenestraat 15, Oranjestad
Telefoon: 5850919
Fax: 5850949

27 September

3e Lustrum 15

2000 - 2015

Er zullen verschillende activiteiten plaatsvinden, waaronder dansshows, speeldoo's (cacha d'orgel), spelletjes en handvaardigheden voor kinderen, wandelingen, verkoop van lokale gerechten, lekkertijen, typisch Arubaanse handwerken en een assortiment aan drank. Gedurende de dag zal er optreden van Melodia; Fuente en Tipico Alegre Kadushi Largo te beleven zijn. Op het einde van de middag zal Tsunami voor extra gezelligheid zorgen.

Televisieprogramma's

Nederland

15:25	Opgelicht?!	18:40	Nieuwsuur	1:40	Peanuts
16:20	De rijdende rechter	19:35	Nieuwsuur	1:50	Shaun het schaap
17:00	Pauw	20:30	Tekst-TV	1:55	Wickie de Viking
17:55	Journaal			2:10	Mike de ridder
18:15	Pauw			2:20	Igam Ogam
19:10	EenVandaag			2:30	Dokter Hond
19:45	Journaal			2:45	Jeugdjournaal
20:00	Journaal			2:50	Studio snugger
20:25	Tekst-TV			3:05	Maya de bij
23:55	Nederland in beweging			3:15	Kindertijd
				3:40	Raad eens hoeveel ik van je hou
				3:55	De wereld van K3
				4:10	Huisje boompje beestje
				4:30	Zoostraat 64
				4:40	Sesamstraat: 10 voor ...
				4:55	De dieren tuin van Koek & Ei
				5:03	Leuke verhalenjes van Winnie de Poeh
				5:05	Mickey Mouse clubhuis
				5:30	Nijntje & vriendjes
				5:35	Waybuloo
				5:45	Minnie's strikken toons
				5:50	De speelgoed dokter
				6:05	Igam Ogam
				6:15	Barbar en de belevenissen van Badou
				6:30	Masha en de beer
				6:35	Ringel Singel 19
				6:45	Q Pootle 5
				6:55	Olivia
				7:10	Lassie animated
				7:30	Mega Mindy
				7:55	Studio snugger
				8:10	Poesjes
				8:30	Junior songfestival
				9:30	Bouwdorp
				11:00	Hip voor nop
				11:30	Gek op jou
				11:40	Beste vrienden quiz
				12:00	Het geheim van Eyck
				12:23	Het klokhuis
				12:45	Jeugdjournaal
				12:55	Spangas
				13:20	Anti Pest Club
				13:45	Week tegen pesten
				14:25	De zomer voorbij
				15:15	The undateables
				16:00	Simon
				17:50	Studio sport

Woensdag 23 september

0:25	Geloof en een hoop liefde
1:00	Journaal met gebarentolk
1:15	Journaal
1:30	Journaal met gebarentolk
1:35	Journaal
1:40	Journaal
1:45	Journaal
2:00	Journaal met gebarentolk
2:15	Journaal
2:30	Journaal
2:35	Journaal
2:45	Jeugdjournaal met gebarentolk
3:00	Journaal met gebarentolk
3:10	Brandpunt
4:05	De rijdende rechter
4:40	De wereld draait door
5:35	Opsporing verzocht
6:25	Man bijt hond
6:57	Politieke Partijen: PVDD
7:00	Journaal
7:10	Sportjournaal
7:20	Blauw bloed
8:05	Kassa
8:55	Vroege vogels
9:30	Dubbelspel
10:00	Journaal
10:10	City folk
10:35	Het beste van 10 jaar
11:00	Journaal
11:10	Geloof en een hoop liefde
11:40	Tijd voor MAX & Hallo Nederland
12:45	Man bijt hond
13:20	De kennis van nu
13:50	Dubbelspel
14:25	Zembla
15:10	Opiniemakers
16:00	Nieuwsuur
17:00	2Doc: Gevaarlijk spel in Wit-Rusland

Nederland

15:25	Sophie in de kreukels	15:30	Telsell
16:00	Sputten en slikken	16:00	Video Zoo
16:50	Bully	17:00	Solo ta sali pa nos tur
18:00	Studio sport	18:00	Bonochi Kòrsou
18:25	De wereld draait door	19:00	TeleDeporte
19:20	The tonight show	19:30	Trendz & Events
20:10	Villa single mama	20:00	TeleNotisia
20:55	Sophie in de kreukels	21:00	Wega di Number Kòrsou
21:25	De wereld draait door	21:10	Partisipashon di Morto
22:18	Tekst-TV	21:15	Pagina Sosial
		21:30	Ban Papia di Salú
		22:30	Puerto Latino
		23:00	TeleNotisia (r)

Woensdag 23 september

0:30	Kabouter Plop
0:32	Bumba
0:35	Penelope
0:40	Nijntje & vriendjes
0:45	Sarah en eend
0:55	Sesamstraat
1:10	Calimero
1:20	Pieter Konijn
1:35	Masha en de beer

Nederland

15:20	Andere tijden
16:00	Nieuwsuur
16:55	Kleine delicten: rake klappen
18:00	Kunstuur
18:25	De nachtoeren

BNV

15:00:	Tijd voor MAX & Hallo Nederland	02:50:	Metterdaad	00:30:	Late Night With Seth Meyers (NBC)
16:00:	NOS Journaal	03:00:	Tijd voor MAX & Hallo Nederland	01:30:	Last call with Carson Daly (NBC)
16:05:	Sesamstraat	04:00:	NOS Journaal	02:00:	the Meredith Vieira Show (NBC)
16:20:	Sesamstraat: 10 voor...	04:05:	Sesamstraat	03:00:	Steve Harvey (NBC)
16:30:	Het Klokhuis	04:20:	Sesamstraat: 10 voor...	04:00:	Early Today all new (NBC)
16:45:	NOS Jeugdjournaal	04:30:	Het Klokhuis	04:30:	Today in NY all new (NBC)
16:50:	Bikkels	04:45:	NOS Jeugdjournaal	5:00:	Early Today (NBC)
17:15:	Blokken	04:50:	Bikkels	5:30:	Today in NY (NBC)
17:45:	Thuis	05:15:	Blokken	07:00:	Today in NW all new (NBC)
18:10:	Dagelijkse kost	05:45:	Thuis	11:00:	Access Hollywood (NBC)
18:25:	EenVandaag	06:10:	Dagelijkse kost	12:00:	Noticia Awenochi repeat (ATV)
18:55:	NOS Sportjournaal	06:25:	EenVandaag	13:00:	Time Out repeat (ATV)
19:00:	VRT Journaal	06:55:	NOS Sportjournaal	13:15	15on15 repeat (ATV)
19:45:	De Wereld Draait Door	07:00:	VRT Journaal	14:00:	The Meredith Vieira Show (NBC)
20:35:	NOS Journaal	07:45:	De Wereld Draait Door	15:00:	Steve Harvey (NBC)
20:55:	Weerbericht Europa/Afrika	08:35:	NOS Journaal	16:00:	The Ellen DeGeneres Show (NBC)
21:00:	Opsporing Verzocht	08:55:	Weerbericht Europa/Afrika	17:00:	News 4 New York (NBC)
21:45:	Opsporing Verzocht International voor BNV	09:00:	Opsporing Verzocht	18:30:	Nightly News (NBC)
21:50:	De Fractie	09:50:	Opsporing Verzocht International voor BNV	19:00:	Time Out (ATV)
22:20:	De Rijdende Rechter	10:20:	De Fractie	19:15	15 on 15 (ATV)
22:50:	Nieuwsuur	10:50:	De Rijdende Rechter	19:30:	Noticia Awenochi (ATV)
23:45:	Weerbericht Amerika/Caribiën	11:45:	Nieuwsuur	20:00:	America's Got Talent (NBC)
23:50:	Pauw		Caribiën	22:00:	Hollywood Game Night (NBC)
			Pauw		Noticia Mas Laat (ATV)
			Iedereen beroemd		The Tonight Show with Jimmy Fallon (NBC)
			VRT Journaal		
			De Afspraak		
			Week Tegen Pesten		
			Week Tegen Pesten		

Horoscoop

CELEBRITIES BORN ON THIS DAY: Bonnie Hunt, 54; Scott Baio, 55; Andrea Bocelli, 57; Joan Jett, 57.
Happy Birthday: Explore different options, but be secretive regarding your intentions. Try not to get into overly emotional discussions if you want to come out on top. Change is heading your way, and the manner in which you handle matters will determine how well you will do. Diplomacy and research will ensure your success. Your numbers are 4, 10, 17, 21, 28, 37, 40.

ARIES (March 21-April 19): Don't let emotions block your ability to get things done. Share little, but listen to what's being said. The information you acquire will be valuable at a later date. Put more into upgrading, updating and improving your appeal and social life. 2 stars

TAURUS (April 20-May 20): Protect against injury and the challenges you aren't yet ready to deal with. Put more time into preparation and expanding your knowledge and experience. Try to be clear about what you are and what you are not capable of doing. 5 stars

GEMINI (May 21-June 20): Make alterations to the way you live. It's important to put your personal affairs first and to nurture the relationships that are important to you. Don't deny yourself a treat that will boost your confidence or your appearance. 3 stars

CANCER (June 21-July 22): Choose your words carefully. Emotions must not be allowed to take over, causing a rift between yourself and someone you love. Look for practical solutions and you will find a way to move forward. Don't be afraid to do things differently. 3 stars

LEO (July 23-Aug. 22): Hold a discussion with someone who can offer you insight into a vocation or destination that you might like to experience. Do your best to bring about a change to your current position or location. Romance is encouraged. 3 stars

VIRGO (Aug. 23-Sept. 22): Don't get caught up in who does what or why. Look at what you are doing and make sure to give it your all. It's how you play the game that will lead to victory. Fairness and honesty will be what impresses onlookers and competitors. 5 stars

LIBRA (Sept. 23-Oct. 22): Keep the peace. If someone tries to goad you into an argument or is being pushy, remove yourself from the situation. Getting out and doing something you enjoy will be satisfying and help you avoid discord. 2 stars

SCORPIO (Oct. 23-Nov. 21): A unique opportunity will spark your imagination. Make arrangements to discuss your options with someone you have worked with in the past. A chance to start a new venture is apparent. A day trip will help you make a decision. 4 stars

SAGITTARIUS (Nov. 22-Dec. 21): Don't be lured in to something that appears too good to be true. Do your homework and background checks to ensure that you aren't being fed false information. A change in your attitude or appearance will result in compliments and added attention. 3 stars

CAPRICORN (Dec. 22-Jan. 19): Look at the practical side of any situation before you make a commitment. A hasty decision will leave you at a loss. Look for the less obvious mistakes or details involved in any agreement, settlement or personal documentation before signing. 3 stars

AQUARIUS (Jan. 20-Feb. 18): Make minor changes to contracts, health issues or concerns you may have regarding your finances and budgeting. Working toward a stable and secure lifestyle will bring about positive changes that will ease stress and improve your important personal relationships. 3 stars

PISCES (Feb. 19-March 20): Make an effort to meet others halfway, but make sure you are doing so for the right reasons and that your plan is realistic. A partner will challenge you if you overspend, overreact or are overly indulgent. 4 stars

OPENING "THE AIRCO STORE BY PRO-TEC"

Deze week opende Pro-Tec Mechanical Contractors de deuren van The Airco Store. Deze winkel geeft niet alleen een goed overzicht van verschillende klimaatsystemen en mogelijkheden voor huis en kantoor, maar ook van de laatste ontwikkelingen op het gebied van koelen en comfort.

Koelen naar wens!

“The Airco Store by Pro-Tec biedt voor iedere situatie een geschikte airco” aldus Patrick Nogera, Salesengineer bij Pro-Tec. “Een airco systeem draagt bij aan een prettig leef- en werkcomfort. Koelen naar wens; of het nu gaat om een woonkamer, slaapkamer of kantoorruimte” vervolgt Nogera. Bij de aanschaf van een airco spelen verschillende factoren een rol. “Natuurlijk is efficiency heel belangrijk, maar ook zaken als geluidsarme werking en filtersystemen voor de schoonste lucht zijn van belang bij de keuze van een airco” merkt Nogera op.

Ultra zuinig!

Dit alles is terug te vinden bij The Airco Store in Tanki Leendert. Zo staat er de super energie zuinige Mitsubishi Electric 30.5 seer die een energie besparing tot 70% kan opleveren. Altijd al willen horen hoe fluisterstil een airco kan zijn? Dat kan met een druk op de knop in The Airco Store by Pro-Tec. “Maar is er nog veel meer” vervolgt Nogera enthousiast. We hebben hier de laatste trends en gadgets met betrekking tot aircosystemen.” Nogera toont ons de Cuby box; een handig apparaatje dat ervoor zorgt dat je je airco met je smartphone kan bedienen.

Wind, zon en regen. Je buiten unit van je airco moet er maar tegen kunnen. Speciaal voor het Arubaanse klimaat heeft Pro-Tec onlangs ProGreen geïntroduceerd. Deze titanium coating beschermt de buiten unit tegen uiteenlopende soorten roest. Ook deze coating is verkrijgbaar bij The Airco Store.

Nogera benadrukt dat The Airco Store vooral is bedoeld voor klimaatsystemen voor woningen en kantoren. “Het is belangrijk om je vooraf goed te oriënteren” benadrukt Nogera. Een bezoek aan The Airco Store is dan ook meer dan de moeite waard! De experts van Pro-Tec met jarenlange ervaring in airco technologie en installatie, staan voor U klaar voor een gratis advies en een goed gesprek over Airco's”.

In the Airco Store by Pro-Tec vindt u onder andere producten van Trane, Mitsubishi Electric, Cuby en ProGreen en is gevestigd op Tanki Leendert 243-A (Sachi Building / direct naast Jaced Wheels)

COLOFON

Uitgeverij Amigoe (Aruba) N.V. Tel: (297) 582-4333 Fax: (297) 582-2368 Bilderdijkstraat 16 Postbus 323, Oranjestad, Aruba	Administratie: Zulaika Kelly (abonnementen) Grecia Willems (advertenties) adminaruba@amigoe.com	Distributie: Zulma Kock, Zulaika Kelly abonnementaruba@amigoe.com
Directie: Sigrid Hammelburg arubadirectie@amigoe.com	Opmaak: Zulma Kock avisoaruba@amigoe.com	Kantooruren: Maandag t/m Vrijdag 8.00am-4.30pm
Redactie: Alex Lacle (coördinator) Linda Reijnders Mirte de Rozario Franciska Groen Bobby Spier Leanne van Spronsen arubaredactie@amigoe.com	Verkoop: Tiziana La Torre tlatorre@amigoe.com Jamey Baire jbairre@amigoe.com	Bankrekeningnummers: Caribbean Mercantile Bank #20651903 Banco di Caribe #81027801 RBC #100031723 Klachten over bezorging ? Mail naar klachtenaruba@amigoe.com

Het weer

WOENSDAG 23 september 2015		WOENSDAGAVOND	
Gedeeltelijk bewolkt met sterke windvlagen vanuit het oosten tussen 30 en 50 km/u.		Af en toe bewolkt met windvlagen vanuit het oosten tussen 30 en 50 km/u.	
Zonsopgang 06:30	Zonsondergang 18:37	Maansopgang 14:53	Maansondergang 01:54
Max. Temp. 33°	Neerslag 10%	Min. Temp. 28°	Neerslag 10%
Wind 35 km/u-Oost	Luchtvochtigheid 68%	Wind 31 km/u-Oost	Luchtvochtigheid 81%
UV Index 11+ (Extreem)			

Dienstdoende huisartsen
Dinsdag, 22 september 2015

Huisarts nachtdienst -
Oranjestad
Huisartsenpost Hospitaal
527-4580
Dr. Esschendal

Huisarts nachtdienst -
San Nicolaas
Centro Medico
San Nicolaas 524-8833
Dr. Vis

Dienstdoende apotheken

Apotheek nachtdienst
San Nicolaas
Botica Seroe Preto
584-4833
Apotheek nachtdienst
Oranjestad
Botica Kibrahacha
582-2007

Aankomsttijden Cruiseschepen

Woensdag 23 Sept'15

Monarch
06.00 – 18.00
Adventure Of The Seas
07.00 – 23.00
Freewinds
05.30 – 23.00

sudoku 21 sep

SOLUTION:								
8	5	7	6	4	9	3	2	1
6	1	9	2	3	7	4	8	5
2	3	4	5	8	1	7	9	6
1	2	3	7	6	5	9	4	8
4	7	8	9	1	3	5	6	2
9	6	5	4	2	8	1	7	3
5	8	2	3	9	4	6	1	7
7	4	1	8	5	6	2	3	9
3	9	6	1	7	2	8	5	4

Informatie

Centraal Politie	100
Brandweer	911
Politie O'stad	102
Politie San Nicolaas	104
Politie St.Cruz	105
Politie Noord	107
Tipline Politie	11141
Ziekenhuis	527-4000
Dierenarts	585-0400
Elmar centraal	523-7100
Elmar storing	523-7147
WEB Aruba	525-4600
SETAR	582-2116
Taxi (TAS)	587-5900
Taxi (ATT&T)	582-2010
Taxi (PTS)	588-0035
Taxi (Diamond)	587-2300
Kankerbestrijding	582-0412
Stichting SAMBA	582-0903

—Oranjestad—	
Ambulance	582-1234
BGD Oranjestad	527-2782
Veterinaire Kliniek	582-1720
Animal Shelter	582-1623

— San Nicolaas—	
Ambulance	584-5050
Centro Medico	523-8833
BGD San Nicolaas	527-2782
Serlimar	584-5080

— Botica —	
4 Centro Medico	584-5794
Aloë	584-4606
Central	585-1965
Dakota	588-7364
Del Pueblo	582-1253
Eagle	587-9011
Ferguson	583-0702
Kibrahacha	583-4908
Maria	585-8145
Noord	586-4606
Oduber	582-1780
Paradera	588-6638
Ponton	583-5334
San Lucas	584-5119
San Nicolaas	584-8186
Santa Anna	586-8181
Santa Cruz	585-8028
Seroe Preto	584-4833
Trupiaal	583-8560

— Mort

Cft: Ontwerpbegroting 2016 onrealistisch

WILLEMSTAD — De ontwerpbegroting 2016 voldoet niet aan de Rijkswet financieel toezicht. Dat stelt het College financieel toezicht (Cft) in een advies. Om in een later stadium alsnog een positief advies af te kunnen geven, zijn aanpassingen volgens het Cft noodzakelijk.

Het Cft meent dat de in de ontwerpbegroting gebruikte ramingen van het Internationaal Monetair Fonds (IMF) van augustus 2014 om de economische groei voor Curaçao aan te geven, door recente wereldwijde economische ontwikkelingen enigszins achterhaald zijn. Dit wordt bevestigd doordat achteraf is gebleken dat de ramingen van het IMF over 2014 eveneens te optimistisch zijn gebleken. De Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten (CBCS) heeft meer recente ramingen beschikbaar waarin de actuele gebeurtenissen wel zijn meegenomen. Deze wijken aanzienlijk af van de in de ontwerpbegroting gebruikte ramingen. Ook in 2015 blijft de gerealiseerde groei achter bij de in de begroting opgenomen ramingen. Het Cft adviseert zodoende, ook vanuit het oogpunt van beleid, om in de ontwerpbegroting uit te gaan van de cijfers van de CBCS. Verder heeft het Cft geconstateerd dat in de ontwerpbegroting onvoldoende wijzigingen zijn opgenomen om de kapitaaldienst om te vormen in een realistische investeringsagenda. Voor 2016 en verder staan wederom forse bedragen geraamd voor de kapitaaldienst, die qua uitvoeringscapaciteit in zijn to-

taliteit niet haalbaar zijn. Dit is volgens het Cft een gemiste kans en het Cft adviseert binnen de kapitaaldienst op nieuw prioriteiten te stellen. Curaçao gaat in de ontwerpbegroting uit van een groei in 2015 en 2016 van respectievelijk +0,9 procent en +1,1 procent. Deze aanname gebeurt op basis van de IMF-ramingen voor Curaçao in 2014. Deze ramingen zijn gebaseerd op basis van de toen meest recente inzichten. Deze ramingen voor Curaçao zijn in de tussentijd niet geüpdatet door het IMF. Op basis van recente ontwikkelingen hebben plaatsgevonden heeft de CBCS meer recente ramingen vrijgegeven afgelopen juli. De CBCS gaat voor 2015 en 2016 uit van -0,1 procent respectievelijk +0,3 procent groei. Deze cijfers wijken fors af van de cijfers waarvan gebruikgemaakt is bij het opstellen van de ontwerpbegroting 2016. In de nota van Financiën worden aanvullende redenen genoemd om te komen tot een hogere groeiëraming dan de CBCS. Hier wordt gerefereerd aan grote projecten, zoals een tweede megapier. Het Cft heeft deze eveneens gewogen en komt tot de conclusie dat zeer waarschijnlijk sprake is van een overschatting van de effecten op de

groei van de economie van Curaçao. Het Cft komt tot deze conclusie ook door te kijken naar de effecten van (veel) grotere projecten uit het verleden, zoals het Renaissance Hotel en Santa Barbara Resort. Aangezien Curaçao een zeer kleine, open economie heeft, met tevens een hoge importquote, doen zich bij grote investeringsprojecten op Curaçao aanzienlijke wegleffecten voor. Curaçao verwacht 2016 af te sluiten met een positief saldo van 162,7 miljoen gulden. Dit heeft te maken met voor de bouw van het nieuwe ziekenhuis geleende middelen uit 2014, die in latere jaren, waaronder 2016, daadwerkelijk worden uitgegeven. Indien dit effect buiten beschouwing wordt gelaten, dan resteert een saldo van nihil. Curaçao presenteert daarmee een begroting met een gewone dienst die in evenwicht is, aldus het Cft. De kapitaaldienst gaat uit van kapitaaluitgaven ter grootte van 401,3 miljoen gulden en laat een tekort zien van 162,7 miljoen gulden; het tekort is exact gelijk aan het positieve saldo bij de gewone dienst en is het gevolg van de ‘doorschuif’ van geleend geld uit 2014 ten behoeve van het nieuwe ziekenhuis. Als het ziekenhuis buiten beschouwing wordt gelaten resteert een kapitaaldienst van grofweg 238,6 miljoen gulden. Dit is dusdanig hoog dat het niet realistisch lijkt dat dit in 2016 gerealiseerd gaat worden.

Patrouilleschip Zr. Ms. Friesland komt binnen

Foto: Defensie Caribisch Gebied/Daphne Vermeulen

WILLEMSTAD — De Zr. Ms. Friesland is gisteren om negen uur de haven van Willemstad binnengevaren. Dit patrouilleschip van Defensie komt de Zr. Ms. Van Amstel, een M-Fregat, aflossen en zal net als dit schip vier maanden in de regio aanwezig zijn. De hoofdtak van de Friesland is het uitvoeren van drugsbestrijdingsoperaties en noodhulp aan door orkanen getroffen gebieden. De binnenkomst gebeurde met de traditionele uitwisseling van saluutschoten door zowel het schip als Fort Amsterdam. Dit is een traditie van oudsher, uit een tijd waarin er nog geen scheepsidentificatiemiddelen waren of een havenmeester. Een schip liet zien met vriendelijke bedoelingen te komen door haar kanonnen leeg te schieten.

Raffinaderij wijst opnieuw naar medevervuilers Isla: Vergevorderde plannen voor upgrading

WILLEMSTAD — “Er liggen vergevorderde plannen op tafel die een blijvende verbetering inhouden voor het opereren van de raffinaderij die automatische bijdragen aan een reductie van de impact op het milieu”, meldt de Isla in een persbericht. “Zo kunnen we onze raffinaderij duurzaam in stand houden.”

De Isla-raffinaderij heeft volgens het perscommuniqué de afgelopen dertig jaar gemiddeld 100 miljoen gulden per jaar uitgetrokken voor onderhoud van de raffinaderij. “Bovendien heeft de Isla een som van 2,5 mil-

jard gulden geïnvesteerd in vernieuwingsprojecten van de raffinaderij.”

Andere vervuilers

De Isla-raffinaderij wijst in het persbericht verder wederom naar andere vervui-

lers waarvan de luchtvervuiling ook op de resultaten van de meetstations terug is te zien. “Bij de meetstations van de overheid wordt de totale emissie van iedereen die bijdraagt gemeten, onder andere alle industrie in het Schottegat, boten en voertuigen.” Hierbij geeft de raffinaderij een opsomming van de industrie die volgens haar bijdraagt: Isla, Asphalt Lake Recovery, CRU/BOO en Aqualactra.

De Isla uit ook kritiek op ‘pressiegroepen in onze samenleving’ die volgens haar ‘een sfeer creëren van schaamte voor de erfenis van het Curaçaose volk, hun raffinaderij’. En volgens de Isla jagen ze tevens toeristen schrik aan om niet naar Curaçao te komen. “Omdat er schijnbaar een 100 jaar oude raffinaderij is die niet wordt onderhouden en geüpdatet”, aldus de Isla spot-tend.

Derde editie Curaçao Clean Up Recordaantal deelnemers, minder zwerfvuil

WILLEMSTAD — De Curaçao Clean Up heeft dit jaar 255.000 kilo vuil opgeleverd. Van Klein Curaçao tot het Rifgebied en van Brievengat tot Boca Ascension hebben individuele vrijwilligers, familieleden, vriendengroepen, organisaties en buurtbewoners zich ingezet voor een schoner Curaçao. In totaal deed een recordaantal van zo’n 2600 deelnemers mee met het burgerinitiatief, waarbij veertig locaties zijn ontdaan van zwerfvuil.

De organisatie laat weten positief gestemd te zijn over de toename van het aantal deelnemende jongeren, die dit jaar meer werden vertegenwoordigd door de participatie van scoutingverenigingen, scholen, jeugdstichtingen en GreenKidz, een project waarbij milieueducatie op scholen wordt gegeven. “Dit is een belangrijke stap, want het eiland schoonhouden begint bij opvoeding”, aldus de organisatie. Daarnaast waren er dit jaar ook meer mensen die zelf actie hebben ondernomen en hun eigen buurt schoonmaakten in Brievengat, Schelpwijk, Kustbatte-rij, Sint Willibrordus, Rooi

Santu en Kent U Zelf.

Minder vuil

In tegenstelling tot het recordaantal vrijwilligers, is er dit jaar juist minder vuil opgehaald. Volgens de organisatie komt dit ‘omdat ze zich meer hebben geconcentreerd op zwerfvuil, zoals flessen en plastic zakjes, in plaats van bergen grofvuil’. Daarnaast ‘lag er simpelweg minder vuil’. Voor het schoonmaken van het SDK-stadion waren er dit jaar aanzienlijk minder mensen nodig. “75 man hebben een groot deel voor het SDK-stadion, inclusief het parkeerterrein schoon-gemaakt. Daar waren vorig jaar nog 150 vrijwilligers

nodig”, aldus radio-dj en voorzitter van het initiatief Maarten Schakel. Zoals gebruikelijk zijn er ook duikers ingezet om afval uit het water te halen. Dit jaar deden 131 duikers mee. Dit waren er zes meer dan vorig jaar. Ook zij haalden echter minder afval uit het water. Wel werden er twee geraamtes van motorfietsen aange-troffen in het water van de Directeursbaai. Tijdens de voorgaande edities werden er in totaal respectievelijk 498.000 en 278.000 kilo vuil ingezameld. De organisatie van de landelijke schoonmaakactie hoopt dat men door het initiatief bewuster met het milieu omgaat. “We roepen de gehele bevolking van Curaçao op om geen rommel meer te dumpen of op straat te gooien.” Daarnaast willen ze dat de overheid ook tot actie overgaat en snel actief gebruik gaat maken van de Wet Openbare Orde om milieuovertreders aan te pakken.

‘Wildwesttaferelen door Antilliaanse bendeleden’

WILLEMSTAD/ROTTERDAM — “Antilliaanse criminelen zijn uitzonderlijk mobiel en daardoor voor de recherche erg lastig te bestrijden.” Dat stelt het Nederlandse opinieweekblad Elsevier maandag op zijn website in het artikel ‘Hoe Antilliaanse bendes in Nederland te werk gaan’ van misdaadjournalist Gerlof Leistra.

Antillianen spelen een belangrijke rol in de straat-handel en maken zich verder onder meer schuldig aan straatroof en ripdeals, waarbij ze elkaar beroven van drugs en/of geld. Ze zijn

oververtegenwoordigd in moord en doodslag, zo blijkt uit het doorlopende moordonderzoek van Elsevier. Jaarlijks gaat het gemiddeld om vijf moorden. Voor dit jaar staat de teller op drie.

De meeste moorden zijn drugsgelateerd en hangen samen met de bendestrijd tussen No Limit Soldiers (NLS) en Buena Vista City (BVC). “In de strijd zijn al 28 doden gevallen, van wie de meesten op Curaçao. Ook in Nederland zorgen bendeleden voor wildwesttaferelen. Net als de gerucht-makende liquidaties van Marokkanen spelen deze schietpartijen zich vaak af in de openbare ruimte”, al-

dus de misdaadjournalist. In het artikel komt plaatsvervangend politiechef Martine Vis (46) van de eenheid Rotterdam aan het woord. Zij is portefeuillehouder voor het Caribisch gebied en kent als voormalig district-chef van Rotterdam-Zuid de doelgroep goed. Volgens haar zijn Antilliaanse criminelen gewelddadig, maar missen ze het organisatie-talent voor grootschalige drugshandel.

2 dagen na Clean Up alweer vuildump

WILLEMSTAD — Nadat de Curaçao Clean up drie dagen geleden heeft plaatsgevonden en er meer dan 250.000 kilo vuil is ingezameld, leek de boodschap te zijn overgekomen: samen kunnen we Curaçao schoonmaken. Toch lijkt die kerngedachte niet iedere bewoner aan te spreken. In Scherpenheuvel is na de landelijke schoonmaakactie alweer afval langs de weg gedumpt. Naast twee opengescheurde vuilniszakken, liggen er bier- en frisdrankflesjes, kartonnen dozen en foambakjes.

Zoals veel andere organisaties, deed ook Seguros Brouwer afgelopen weekeinde mee met de Curaçao Clean Up. “Vele vrijwilligers hebben zich ingespannen om dit weekeinde het eiland schoon te maken. Het is dan ook frustrerend om twee dagen na de schoonmaakactie te moeten zien dat er alweer

afval langs de weg ligt.” Directeur Evert Brouwer is blij met het ‘uitstekende initiatief van de organisatie van de Curaçao Clean Up’, maar daarentegen ook teleurgesteld omdat het resultaat van de inspanningen van het personeel van korte duur was. “Enkele dagen na de schoonmaak vonden enkele onverlaten het nodig om Scherpenheuvel weer te vervuilen en het werk teniet te doen”, aldus Brouwer. Volgens hem is vaderlands-

liefde niet een kwestie van ‘woorden, maar van daden’. “Je moet toch echt bij jezelf beginnen”, zo schrijft Brouwer. Zolang wetgeving niet wordt gehandhaafd, blijft de Curaçao Clean Up ‘een gezelligheidsgebeuren, waar de organisatoren veel tijd aan kwijt zijn’. Brouwer adviseert de ‘goedwillende organisatie haar tijd en inspanning in de toekomst te gebruiken om een structureel plan op te stellen om iets aan dit fenomeen te

Foto: John Jairo

doen’. Volgens hem zou de organisatie van het jaarlijks terugkerende evenement met politici en andere stakeholders om de tafel moeten gaan zitten ‘om het probleem echt aan te pakken’.

Scholen

Brouwer doet daarnaast een beroep op het onderwijs om kinderen van jongs af aan meer bewust te maken van een schone leefomgeving. Hij stelt 1000 gulden beschikbaar aan scholen die

hun terrein het beste schoon houden. “Ik gooi hiermee een balletje op. We hebben nog niet echt vorm gegeven aan dit initiatief, maar we willen hier wel graag inhoud aan geven”, zo meldt hij. “Organisaties die ideeën hebben, kunnen contact met ons opnemen. Wij staan open voor iedereen die ons hierbij een helpende hand kan geven. Al met al zeggen wij bij deze onze medewerking toe voor het komende jaar”, aldus Brouwer.

Digitale registratie voor afval bedrijven

WILLEMSTAD — Het afvalverwerkingsbedrijf Selikor heeft een nieuw digitaal registratiesysteem voor bedrijven gelanceerd. Alle afvalcontainers van commerciële klanten van Selikor worden met een sticker en chip uitgerust zodat de containers in het digitale registratiesysteem opgenomen kunnen worden.

Zo zullen alle containers met een digitaal nummer geregistreerd worden. Daaraan kunnen data gekoppeld worden met betrekking tot het lopende contract tussen het bedrijf en Selikor en de daaraan gerelateerde vuil-ophaaldienst. Het gehele

traject zal drie maanden in beslag nemen. Selikor zal gedurende deze periode alle bedrijven langs gaan die een contract met Selikor hebben en die beschikken over een of meerdere vuilniscontainers. Een geüniformeerde medewerker van Selikor zal zich bij deze werkzaamheden duidelijk identificeren om de vuilcontainer(s) van het bedrijf van een chip en sticker te voorzien. Tegelijkertijd wordt ook de algehele staat van de containers gecontroleerd. Indien nodig wordt de container vervangen. Selikor vraagt de medewerking van alle geregistreerde bedrijven, zodat het registratieproject soepel kan verlopen.

Fundacion Arubano di Esnan Visualmente Incapacita

Primavera 233, Aruba Tel.(297)582-5222/582-5051, fax (297)582-0306
e-mail: favi@seturnet.aw website: <http://www.favi.org>

Werkbezoek aan Friesland vruchtbaar

KRALENDIJK — De Fundashon Akademia Papiamentu (A'Papia) bracht recent een werkbezoek aan Friesland. Doel was om te kijken hoe de provincie omgaat met meertaligheid, en wat er is gedaan om het Fries opgenomen te krijgen in het Europees Handvest voor Minderheidstalen.

A'Papia bezocht in Friesland een trilinguale basisschool, de Friestalige omroep en verschillende organisaties die zich bezighouden met

de taal. Ook werd de delegatie ontvangen door Friese bestuurders. In de Friese plaats Harkema maakte A'Papia kennis met drietalig onderwijs. Daarbij wordt het ene moment uitsluitend Nederlands gesproken, een ander moment uitsluitend Fries en weer een ander moment Engels. Leerlingen van de school waren ook nieuwsgierig naar scholen op Bonaire. De Friese gedeputeerde sprak haar steun uit voor het werk van A'Papia en bood aan om een brief te sturen naar Den Haag; ook

biedt de provincie steun aan het Bestuurscollege als het gaat om de bescherming van het Papiaments. Met de Fryske Akademy werd onder meer gesproken over projecten die de organisatie gebruikt om de positie van het Fries te verstevigen. Die programma's kunnen mogelijk ook voor het Papiaments worden gebruikt. Met de regionale omroep Omrop Fryslân werd tot slot van gedachten gewisseld over materiaal voor scholen dat het televisie- en radiostation maakt. De Akademia Papi-

amentu is inmiddels weer terug en wil de ideeën die zijn opgedaan in Friesland, ook op Bonaire inzetten. Zo staan, aldus voorzitter Geraldine Dammers, onder meer gesprekken gepland met de lokale televisiestations, om te kijken wat zij voor leerlingen op scholen zouden kunnen maken. Verder wil de stichting werken aan opname van het Papiaments in het Europees Handvest voor Minderheidstalen, al realiseert A'Papia zich ook dat het Fries daarvoor een lange weg heeft afgelegd.

Cruiseseizoen van start

KRALENDIJK — Met het aanmeren van de ‘Monarch’ is het cruiseseizoen op Bonaire vandaag geopend. Dit najaar worden in totaal 247.000 passagiers verwacht.

Het cruiseschip met 2744 passagiers is van rederij Pullmantur. En hoewel de Tourism Corporation Bonaire (TCB) afgelopen week nog bekendmaakte dat Pullmantur, anders dan eerdere berichten, Bonaire in 2016 niet zal aandoen, kijkt het

toerismebureau niettemin uit naar een ‘druk cruise-seizoen’. In 2016 zullen zo'n 248.000 cruisetouristen Bonaire bezoeken. Als er schepen van meer dan 1200 passagiers in de haven liggen, moet het verkeer er rekening mee houden dat

een deel van het centrum afgesloten zal zijn. Zo wordt de kruising bij het voormalige City Café en de Kaya Is-lariba afgesloten, evenals de toegang tot de parkeerplaats van het Bestuurscollege. Wanneer er twee cruiseschepen in de haven liggen, wordt tevens de kruising van de Kaya C.E.B. Hellmund en de Kaya Gilberto F. Croes afgesloten voor verkeer. Me-

dewerkers van alle bedrijven die zich via hun organisatie hebben aangemeld bij TCB en aan de regels voldoen, krijgen een badge. Hiermee mogen zij werken binnen het afgesloten centrumgebied in het cruise-seizoen. Het cruiseschema is online te bekijken op http://www.tourismbonaire.com/includes/Cruise_Calendar.pdf of af te halen bij de TCB.

Premier St. Maarten in Nederland

DEN HAAG — De Sintmaartense premier Marcel Gumbs begon gisteren aan een zesdaags werkbezoek aan Nederland. Het betreft zijn eerste officiële werkbezoek sinds zijn aanstelling in december 2014.

Gisteren had Gumbs een ontmoeting met de Nederlandse minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Ronald Plasterk, bij diens ministerie (BZK) in Den Haag. Tot de delegatie van Gumbs behoorden ook de Sintmaartense ge-volmachtigde minister,

Josiane Fleming-Arsten, lid van het Kabinet van de Minister-President, Julien Larmonie en de directeur van het Kabinet van de Gevolmachtigde Minister, Perry Geerlings.

Gumbs zal deze week ook een ontmoeting hebben met de vicepresident van

de Raad van State, Piet-Hein Donner, premier Mark Rutte, minister van Buitenlandse Zaken Bert Koenders, Tweede Kamer-voorzitter Anouchka van Miltenburg en de voorzitter van de Eerste Kamer, Ankie Broekers-Knol.

De gevolmachtigde minister Fleming-Arsten heeft vandaag een receptie gegeven ter ere van het eerste werkbezoek van Gumbs. Morgen woont de premier

het galadiner bij van het congres over zakendoen in Koninkrijksverband in Amsterdam. Zaterdag, de laatste avond van zijn werkbezoek, woont de Gumbs de finale bij van de viering van 200 jaar Koninkrijk der Nederlanden in het Amsterdamse Theater Carré. Koning Willem-Alexander, koningin Máxima en andere hoogwaardigheidsbekleders zullen daar ook bij aanwezig zijn.

5000 kilo afval uit de mondi

Jong en oud stak de handen uit de mouwen tijdens World Clean Up Day.

KRALENDIJK — Maar liefst 5000 kilo zwerfafval is er afgelopen zaterdag op Bonaire opgehaald tijdens World Clean Up Day. Meer dan 300 vrijwilligers hielpen tijdens de grote schoonmaakactie.

Organisator van de Wold Clean Up Day, vuilnisophaal- en verwerkingsbedrijf

Selibon, had verschillende locaties op het eiland aangewezen die in aanmerking kwamen voor de schoonmaakactie. Een aantal groepen had een voorkeur voor een bepaalde straat of gebied. Zo werd onder meer de omgeving rond de Kaya Avelino Cicilia van zwerfvuil ontdaan, net als de Kaya Maximiliana Rosario,

Bario Mamparia Kutu, het gedeelte achter de Amboina, de Kaya Internashonal, Kaya Industria, een deel van Noord Salinja en de bario Sofayain Rincon.

Glas veroorzaakt de meeste troep: maar liefst 43 procent van de 5000 kilo afval bestond uit glas, gevolgd door aluminium en plastic

Trio afpersers opgepakt

WILLEMSTAD — De politie heeft in het weekeinde drie mannen in Ronde Klip gearresteerd vanwege afpersing. Er was een politieonderzoek gaande naar een groep mannen die motorvoertuigen

steelt. Met name motorfietsen waren bij de drie mannen geliefd. Na het stelen van de motorvoertuigen bel-den de mannen de eigenaren op om ze af te persen. De gedupeerden kregen pas na

het overhandigen van een som geld hun motorvoertuigen terug.

Zaterdag kwam er een melding bij de politiecentrale binnen over een groep verdachte mannen in de wijk

Ronde Klip. De mannen hadden een motorfiets bij zich. Bij aankomst trof de politie het trio aan. De mannen zijn gearresteerd. Ook heeft de politie de motorfiets in beslag genomen.

Mars voor de vrede op St. Martin

MARIGOT — Een onafzienbare rij kinderen, grotendeels in het wit gekleed, nam gisteren op St. Martin deel aan een mars voor de vrede in naleving van de Internationale Dag van de Vrede, uitgeroepen door de Verenigde Naties. Naar schatting 550 kinderen van de aan de Unesco gelieerde lagere school van Sandy Ground in St. Martin, onlangs omgedoopt tot Aline Hanson School, en de Jérôme Beaupere School, droegen met de hand beschilderde spandoeken en bordjes mee met boodschappen over vrede en liefde. Leerkrachten van de school gaven aan dat de school solidair wil zijn met de migranten in Europa, die de oorlog in eigen land ontvluchten en de inwoners van het door een orkaan getroffen Dominica, maar ook een front wil vormen tegen gevechten en pesterijen tussen leerlingen op de eigen school en tegen mis-verstanden tussen ouders en leerkrachten.

‘White Street’ moet Otrobanda aantrekkelijker maken

WILLEMSTAD — Otrobanda moet aantrekkelijk worden gemaakt om potentiële bewoners aan te trekken. Dat is de visie van buurtvereniging Fundashon Rif. De stichting heeft onlangs een voorstel ingediend bij minister Suzy Camelia-Römer van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning (VVRP) om de Gasthuisstraat om te dopen tot ‘White Street’.

Voorzitter Marusca Manuel vertelt dat de buurt is opge-ruimd. In de omgeving zijn 85 herenhuiszen geïnventariseerd door Ruimtelijke Ordening & Planning (ROP), de voormalige Dienst Ruimtelijke Ontwikkeling en Volks-huisvesting (DROV). “De panden zijn bouwvallig en eigendom van Fundashon Kas Popular (FKP)”, zo vertelt Manuel. Volgens haar had FKP in het verleden dezelfde visie als Fundashon Rif, namelijk Otrobanda

aantrekkelijker maken. “Onder leiding van Herman Ge-orge bestond de visie dat het centrum opgeknapt moest worden. Er zijn toen wonin-gen gerenoveerd”, aldus Manuel. Van Arthur Con kreeg ze echter te horen dat de focus ligt op Wechi, wat ze betreurt. Manuel vertelt dat er zo'n 350 panden zijn in de steegjes van Otrobanda, het gaat om ongeveer 22 straten en steegjes. 85 van deze panden zijn bouwvallig. Fundashon

Rif streeft ernaar om van de wijk ‘The place to be’ te maken. “We zijn een non-profit organisatie, we doen dit dan ook puur vanuit onze passie, omdat we van de buurt houden.”

De stichting wil dat de bouwvallige panden worden opgeknapt om vervolgens een open dag te kunnen organiseren in samenwerking met Monumentenzorg, Kooy-man, makelaars en het Monumentenfonds. Gegadigden kunnen de buurt dan in een compleet ander licht zien. De stichting wacht de respons op het voorstel af. “De initiele reactie van Camelia-Römer was in ieder geval positief”, aldus Manuel.

Regatta blijft gratis

KRALENDIJK — Ondanks discussies op internet en op straat, blijft het Regattafestival dit jaar gratis toegankelijk. Daarover liet organisator Hennyson Thielmann van Hype Events gisterochtend, tijdens een inderhaast bijeengeroepen persconferentie, geen misverstand bestaan.

“Era, Doble R, Caché en Alison Hinds, voor geen van de artiesten van het avondprogramma hoeft entreegeld betaald te worden. En ook niet voor de boat party op zaterdag”, zo benadrukte Thielmann. Wel, zo zei hij, wordt het terrein afgesloten en is het niet toegestaan om eigen eten en drinken mee

te nemen. “Hype Events is de nieuwe organisator van het festival. We worden gesteund door het Openbaar Lichaam, maar de bijdrage van de overheid dekt niet de kosten van het evenement. Het Regattafestival is voor een belangrijk deel afhankelijk van sponsors. Enkele sponsors zorgen op het terrein ook voor de verkoop van bijvoorbeeld dranken. Alles voor een redelijke prijs, zodat iedereen kan genieten.” Daarbij wil de organisatie ook de standhouders niet voor de voeten lopen: “Zij verkopen eten en drinken, ze betalen voor hun stand en voor de leges. Dan is het niet prettig als iedereen met zijn eigen grill en drank aan-komt.”

Ook het idee als zou het een ‘festival voor VIP’s’ worden, werd door Thielmann weer-sproken: “Een deel van het terrein wordt ingericht als VIP-ruimte, daar ontvangen we sponsors en andere belangrijke gasten. Maar dat is slechts een klein gedeelte, dat zal niemands Regatta-beleving in de weg staan.” Het Openbaar Lichaam was tijdens de persconferentie goed vertegenwoordigd. Gedeputeerde Benito Dirksz nam kort het woord en gaf aan ‘pal achter Hype Events te staan’. “De Regatta is een groot evenement. Dat kost geld en dat kan de overheid niet alleen ophoesten. Het blijft een feest voor het volk, maar we vragen wel: word een beetje open minded.”

Stoelendief ingerekend

WILLEMSTAD — De 47-jarige Curaçaoënaar S.R.I. is door de politie meegenomen, nadat hij bij een kantoor in Scharloo had ingebroken. Zijn buit bestond uit een aantal kantoorstoe-len. Ongeveer tien minuten nadat hij het kantoor had verlaten, trof de politie de verdachte die voldeed aan de beschrijving. De politie trof hem echter niet aan met de gestolen stoelen.

Airco-dieven aangehouden

WILLEMSTAD — De politie heeft zondagochtend de twee Curaçaose mannen D.H.E. (55) en R.L. (59) tijdens een verkeerscontrole ter hoogte van Petshop Veeris aangehouden. De twee mannen hadden een gestolen airco

in de wagen. Het duo verklaarde aan de politie dat ze voor een ondernemer klusjes doen.

Dit bleek onwaar te zijn. Het tweetal zit vast in afwachting van meer onderzoek.

AMIGOE

Elke dag uw krant netjes thuis bezorgd?

Dat kan! Voor meer informatie kunt u contact opnemen met ons kantoor via

582-4333 of bezoek ons kantoor op de Bilderdijkstraat 16

Koenders: Massaal geld voor vluchtelingen

Minister Koenders bezoekt Syrische vluchtelingen in een kamp in de Bekaa Valei in Libanon.

HAOUCH AL-HARIME — Van Europa ‘en dus ook van Nederland’ moet ‘massaal geld’ naar het Midden-Oosten voor de opvang van Syrische vluchtelingen. Dat zei minister Bert Koenders van Buitenlandse Zaken vandaag tijdens een bezoek aan Syrische vluchtelingen in Libanon.

Het geld moet gebruikt worden zodat de vluchtelingen in de regio ‘een toekomst hebben’. Het kabinet stelde onlangs 110 miljoen euro beschikbaar, maar daar zal het niet bij kunnen blijven.

Europese ministers spraken later vandaag in Brussel over de vluchtelingenpro-

blematiek, morgen wordt daar een speciale Europese top aan gewijd. Er moeten in de EU betere afspraken worden gemaakt over het geven van geld, vindt Koenders. Op dit moment is het zo dat sommige lidstaten veel doneren, terwijl andere bijna niets geven. Ook de rijke landen in de

regio moeten meer done- ren, voegde hij eraan toe. “Saudi-Arabië kan nog wel wat meer doen.”

Volgens Koenders is de situatie voor de vluchtelingen ‘uitermate urgent’. Met het geld moet onder meer onderwijs worden bekostigd. De bewindsman vreest anders voor een verloren generatie. Ook moeten vluchtelingen kunnen werken, anders ‘gaan ze radicaliseren’.

De samenwerking tussen Europa en de opvanglan-

den in de regio kan volgens hem ‘veel beter’. Met het geld moet ook de plaatselijke bevolking en economie worden geholpen.

Koenders wilde met eigen ogen de situatie van de vluchtelingen aanschouwen. “Ik schrik er wel even van”, zei hij over de omstandigheden. Over heel Libanon zijn er honderden van dat soort kampjes. “De mensen willen terug en in de tussentijd moeten ze hier een beter bestaan krijgen.”

Doden bij aanval op huizen in Jemen

SANAA — Zeker twintig mensen zijn vandaag in Jemen om het leven gekomen door luchtaanval- len van de coalitie onder leiding van Saudi-Arabië. Doelwit waren huizen in de hoofdstad Sanaa. De doden zijn volgens medische bronnen voornamelijk burgers.

De Houthi’s worden sinds maart aangevallen door de coalitie met Saudi-Arabië. Die proberen de rebellen te verdrijven uit Jemen. Saudi-Arabië wil de verdreven president Abd-Rabbu Mansour Hadi terug in het zadel helpen. Bij de aanvallen komen veel onschuldige burgers om.

Walker niet langer presidentskandidaat VS

MADISON — De Republikeinse presidentskandidaat Scott Walker heeft zich teruggetrokken uit de race om het presidentschap van de Verenigde Staten. Walker las gisteren in de Amerikaanse stad Madison een verklaring voor waarin hij zei de negatieve toon te betreuren die rond de Republikeinse campagne hangt. Vermoedelijk doelt hij op de deelname van miljardair Donald Trump. “De debatten staan bol van persoonlijke aanvallen”, aldus Walker.

“Ik geloof erin dat de kiezers vóór iets willen zijn en niet tegen iemand. We moeten denken in oplossingen in plaats van enkel te praten over hoe slecht de dingen zijn. We moeten terug naar de basis van onze partij.” De gouverneur van Wisconsin roept andere Republikeinse presidentskandidaten op

ook terug te treden zodat er een sterke kandidaat overblijft. Walker zakte de afgelopen tijd enorm in de peilingen. In een peiling onder mogelijke Republikeins stemmende kiezers van de *Washington Post* en omroep *ABC* afgelopen juli sprak nog 13 procent zijn voorkeur voor Walker

uit. Inmiddels staat nog minder dan 1 procent achter de Republikein, zo bleek uit een peiling van *CNN/ORC* afgelopen zondag. Zijn zwakke optredens en gebrek aan ervaring konden de kiezers niet overtuigen. Ook geldschietters trokken zich terug waardoor het voor de gouverneur moeilijk werd zijn campagne voort te zetten.

Walker is niet de eerste Republikeinse kandidaat die terugtreedt. Rick Perry, de voormalige gouverneur van de staat Texas, trok zich al eerder terug omdat hij zijn campagne niet meer kon bekostigen.

Alarm over mishandeling kinderen

AMSTERDAM — Kinderombudsmannen in Europa slaan alarm over het groot aantal slachtoffers van kindermishandelingen. Volgens onderzoek heeft een op de tien kinderen (10 miljoen) in hun jeugd te maken met huiselijk geweld. Ze hebben hier hun leven lang last van. Het verhoogt de kans op onderpresteren op school, werkloosheid, armoede en gezondheidsproblemen.

De kindermishandelingen vinden dat het aantal slachtoffers met zeker 25 procent omlaag kan. De Nederlandse Kinderombudsman Marc Dullaert presenteert vandaag met zijn Europese collega’s in Amsterdam een rapport met tien maatregelen om dit te bereiken.

Het stimuleren van positief opvoeden, trainen van professionals om mishandeling te signaleren en betere behandeling van slachtoffers zijn maatregelen die daarbij kunnen helpen. De Kinderombudsman con-

cludeert in zijn rapport dat er in Europa voldoende wet- en regelgeving is om kindermishandeling terug te dringen. Goede maatregelen worden echter niet ingevoerd om kindermishandeling effectief aan te pakken.

Dit is niet alleen belangrijk voor de slachtoffers maar ook voor de maatschappij. Elke euro die wordt geïnvesteerd in het voorkomen van kindermishandeling levert 19 euro op door besparingen op medische en strafrechtelijke kosten.

‘Prijsverhoging pil met 5000 procent terecht’

WASHINGTON — De chef van het Amerikaanse farmaciebedrijf Turing staat vlak achter het besluit om de prijs van het medicijn Daraprim van de ene op de andere dag met 5000 procent te verhogen: van 13,50 naar 750 dollar per pil.

Het middel wordt veel aan aidspatiënten voorgeschreven om infecties tegen te

gaan. “We moesten dit medicijn winstgevend maken”, zei directeur Martin Shkreli vandaag. Het geld is volgens hem nodig voor onderzoek naar nieuwe geneesmiddelen. Het medicijn zou nog altijd ‘een koopje’ zijn. Turing kocht de rechten om het middel in de Verenigde Staten te produceren deze zomer van een ander bedrijf. Er zit geen patent meer op aangezien het al sinds 1953

op de markt is, maar bij gebrek aan concurrenten kan de nieuwe eigenaar ervoor vragen wat hij wil. Shkreli’s bedrijf bestaat nog maar kort. Hij runde hiervoor een hedgefonds.

Zowel uit de medische sector als vanuit de Amerikaanse politiek is kritisch gereageerd. Presidentskandidaat Hillary Clinton noemde de prijsstijging ‘schandalig’.

Voor het eerst opname uit Wereldzadenbank

LONGYEARBYEN — De oorlog in Syrië heeft gezorgd voor de eerste opname uit de Wereldzadenbank. De enorme kluis op Spitsbergen bevat zaden van vrijwel alle gewassen ter wereld en wordt ook wel de ‘doomsday vault’ of de ark van Noach genoemd.

Onderzoekers in het Midden-Oosten hadden gevraagd om zaden van onder meer soorten tarwe, gerst en grassen die bestand zijn tegen droge omstandigheden. Het is de eerste keer sinds de opening van de Wereldzadenbank in 2008 dat de

voorraad wordt aangesproken, meldt de Britse krant *The Independent*.

De onderzoekers zouden zich normaliter hebben gewend tot een bank in Aleppo, maar die is ernstig beschadigd door de oorlog.

De Wereldzadenbank is opgericht om in het geval van een enorme ramp toch weer zaden te kunnen planten.

De kluis bevindt zich op een diepte van 120 meter in een berg in de buurt van Longyearbyen, de hoofdstad van het Noorse eiland Spitsbergen. Onder meer het Centrum voor Genetische Bronnen Nederland in Wageningen levert zaden aan de bank.

Servisch ultimatum aan EU en Kroatië

BELGRADO — Servië eist van de Europese Unie en Kroatië dat de Kroatisch-Servische grens onmiddellijk weer wordt geopend. De Servische premier Aleksandar Vucic heeft vanmorgen de EU tot 14.00 uur de tijd gegeven te reageren.

Zou er geen gehoor gegeven

worden aan de Servische oproep dan zal het land laten zien ‘dat Kroatië Servië niet kan vernederen en zijn economie niet kan verwoesten’.

Wat Belgrado precies gaat doen, gaf Vucic niet aan. Om 14.30 uur zou zijn regering in spoedzitting bijeenkomen. Bij het ter perse gaan van deze krant was de

uitkomst hiervan nog niet bekend. Het sluiten van zeven grensovergangen en het tegenhouden van al het vrachtverkeer bij de grensovergang op de belangrijkste snelweg is ‘een schandaal van ongelooflijke proporties’. Vucic spreekt van een catastrofaal beleid voor de hele regio.

Politieactie Berlijn tegen radicale moslims

BERLIJN — De politie van Berlijn heeft vandaag op grote schaal huiszoekingen gedaan in verband met een onderzoek naar opruiende activiteiten van radicale moslims. Honderden politieagenten doorzochten in totaal acht panden in de Duitse hoofdstad, waaronder een moskee.

De actie houdt verband met een onderzoek naar een 51-jarige Marokkaan. Hij wordt ervan verdacht mensen te ronselen voor de strijd van terreurbeweging Islamitische Staat tegen het regime van de Syrische president Bashar al-Assad. Het onderzoek naar de man duurt al maanden.

Voor het doorzoeken van het 2500 vierkante meter grote terrein van de Ibrahim al-Khalil moskee werden alleen al 400 politiemensen opgetrommeld. Het gebedshuis geldt als bolwerk van salafisten. In zeven woningen waar ook huiszoeking werd verricht, hoopten de autoriteiten contactpersonen aan te treffen van de hoofdverdachten in de zaak. Naast de 51-jarige Marokkaan is dat een 19-jarige Macedoniër, die in Syrië zou hebben gevochten.

Iman Daoud Abdelkader is het niet eens met de doorzoeking van de Ibrahim al-Khalil moskee in Berlijn.

Volgens de politie zijn er geen aanwijzingen dat de verdachten aanslagen in

Duitsland wilden plegen. Ook houdt de zaak geen verband met de vorige week door de politie doodgescho-

ten islamist Rafik Y. De 41-jarige Irakees had kort daarvoor een politieagent neergestoken met een

mes. In 2008 was hij veroordeeld voor lidmaatschap van een terreurorganisatie en poging tot moord.

Fundacion pa Hende Muhe den Dificultad
Bel: 583 5400 – Primavera 1-B
Ma –Vr 8 am – 5 pm

STOP Huiselijk geweld!

Euro

Zwaar

AMSTERDAM — De Europese aandelenbeurzen hebben vandaag met zware verliezen de handelsdag afgesloten. Staalproducenten en automakers gingen voorop in de verkoopgolf op de beursvloeren. De AEX-index op Beursplein 5 eindigde 3 procent lager op 419,98 punten. De Amsterdamse hoofdindex staat daarmee weer onder de slotkoers aan het einde van 2014. De MidKap verloor 2,3 procent tot 631,06 punten. De beurzen in Londen, Parijs en Frankfurt raakten tot 3,8 procent kwijt. Bij de hoofdfondsen op het Damrak was staalproducent ArcelorMittal de grootste daler met een verlies van 5,9 procent. In de MidKap bungelde roestvrijstaalproducent Aperam onderaan met een min van 9,4 procent, na een winstwaarschuwing van de Finse concurrent Outokumpu (min 21 procent). Dat deed zorgen over de groei van de wereldwijde economie weer oplaaien.

Tokio

In de plus

TOKIO — De aandelenbeurzen in het Verre Oosten stonden vandaag in de plus. Beleggers trokken zich op aan het herstel op Wall Street en in Europa. De handel verliep relatief rustig aangezien de belangrijke beurs in Tokio tot en met morgen gesloten is vanwege nationale feestdagen in Japan. Ook werd gewacht op industriecijfers uit China, die morgen naar buiten komen. In Hongkong noteerde de Hang Seng-index tussen tijds 1 procent hoger en de beurs in Shanghai won 0,7 procent. De All Ordinaries in Sydney steeg 0,5 procent. Vooral de Australische oliebedrijven waren in trek bij beleggers na de sterke stijging van de olieprijsen op maandag. De Kospi in Seoul klom 0,9 procent. De Zuid-Koreaanse automakers Hyundai en Kia profiteerden van de problemen bij de Duitse concurrent Volkswagen en stegen 3,1 procent. De Zuid-Koreaanse overheid gaat ook onderzoek doen naar Volkswagen na het gesjoemel van de autobouwer met systemen die de uitstoot van schadelijke stoffen van zijn dieselauto's meten in de Verenigde Staten.

Wall Street

Lager

NEW YORK — De Amerikaanse aandelenbeurzen zijn de handelssessie vandaag flink lager begonnen. Een opeenstapeling van factoren was als reden aan te wijzen voor de terugval, zoals de daling van de olie- en grondstofprijzen en toenemende zorgen over de staat van de economie. Amerikaanse automakers deelden in de malaise, als gevolg van problemen bij het Duitse concern Volkswagen.

Na een paar minuten handelen noteerde de leidende Dow-Jonesindex 1,3 procent lager op 16.296 punten. De bredere S&P 500 daalde 1,3 procent tot 1941 punten en de technologiegraadmeter Nasdaq ging 1,4 procent omlaag naar 4759 punten. De problemen bij de Duitse automaker Volkswagen, dat miljarden opzij zet vanwege een dieselschandaal, liet zich ook voelen bij branchegenoten op Wall Street. Zo gingen General Motors (min 3,1 procent), Ford Motor (min 2,4 procent) en Fiat Chrysler (min 4,8 procent) in de uitverkoop.

VW's micromanager
Winterkorn onder vuur

Foto: AFP

Donkere wolken boven VW.

WOLFSBURG — De dagen van Martin Winterkorn als bestuursvoorzitter van Volkswagen lijken geteld. Een dag voordat de Raad van Commissarissen bijeenkomt om over een contractverlenging voor de 68-jarige topman te praten, heeft een milieuschandaal in de Verenigde Staten de positie van de als micromanager te boek staande Duitser aan het wankelen gebracht.

Vandaag maakte het concern bekend in eerste instantie 6,5 miljard euro opzij te zetten voor het schandaal, dat Volkswagen in potentie een Amerikaanse boete kan opleveren van ruwweg 16 miljard euro. VW erkende vandaag dat zo'n 11 miljoen dieselauto's wereldwijd zijn uitgerust met software die ervoor zorgt dat de uitstoot van schadelijke stoffen tijdens laboratoriumtests lager uitvalt dan in het dagelijks gebruik. Winterkorn trad begin 2007 aan als bestuursvoorzitter van de grootste autofabrikant van Europa. Zijn huidige termijn loopt eind 2016 af, maar eerder deze maand besloten de commissarissen Winterkorn te belonen

voor zijn staat van dienst door hem een verlenging tot eind 2018 aan te bieden. Het door de topman toegegeven gesjoemel zou echter eerder kunnen leiden tot zijn vertrek. Winterkorn's oog voor detail is legendarisch in de autosector. Bij de opening van een fabriek in de VS gaf hij medewerkers de wind van voren omdat zij in zijn ogen onzorgvuldig omgingen met onderdelen. De topman wilde daarnaast gecheckt hebben dat de onderdelen naar behoren glinsterden voordat ze geïnstalleerd werden. Ook ging hij met een meetlat na of de ruimten tussen de deuren wel tot op de millimeter klopten. Die manier van leidinggeven is dan ook precies waarom

Miljardenvoorziening

VW zet in eerste instantie 6,5 miljard euro opzij in verband met het dieselschandaal waarin het Duitse autoconcern verwickeld is geraakt. De voorziening is bedoeld om de kosten te dekken van 'de noodzakelijke servicemaatregelen en andere inspanningen om het vertrouwen van de klanten terug te winnen'. VW erkende vandaag dat zo'n 11 miljoen dieselauto's wereldwijd zijn uitgerust met software die ervoor zorgt dat de uitstoot van schadelijke stoffen tijdens laboratoriumtests lager uitvalt dan in het dagelijks gebruik. De Amerikaanse milieudienst EPA, die de zaak vrijdag aan het rollen bracht, sprak tot dusver van een half miljoen wagens. De miljardenvoorziening wordt verantwoord in de resultaten over het derde kwartaal. Omdat diverse onderzoeken naar de kwestie nog in volle gang zijn, kunnen de uiteindelijke kosten nog oplopen. Alleen al in de VS hangt het autoconcern een boete boven het hoofd die kan oplopen tot bijna 16 miljard euro.

analisten het voor onmogelijk houden dat Winterkorn en zijn medebestuurders niet op de hoogte zouden zijn van het gesjoemel in de VS. "Het zou me enorm verbazen als alleen een handvol

softwarespecialisten ervan wist", aldus een van hen. Morgen komt de top van de RvC al bijeen voor overleg. Mogelijk volgt kort daarop al een mededeling over Winterkorn.

Foto: AFP

AB Inbev-directeur
Carlos Brito.

verluidt een belangrijke rol in de onderhandelingen. Met een Brits hoofdkantoor kan Altria miljoenen belastingvrij aan dividenden binnenhalen, door een verdrag tussen de Verenigde Staten en het Verenigd Koninkrijk.

Met een hoofdkantoor in België moeten aandeelhouders in dat land belastingen betalen op dividenden en ook nog eens in hun thuisland. AB InBev waarschuwde vorige week dat zijn interesse in SABMiller, het moederbedrijf van Grolsch, niet zeker in een bod of een overeenkomst zal resulteren. Waarschijnlijk moeten de bedrijven in ieder geval onderdelen afstoten om goedkeuring te krijgen van de mededingingsautoriteiten voor de overname.

Vanwege Britse beursregels moet de aankondiging van een formeel overnamebod in ieder geval plaatsvinden voor het einde van de handelsdag op 14 oktober. Anders moeten de plannen minimaal een halfjaar in de ijskast worden gezet.

President Xi: Chinese
economie blijft op koers

PEKING — De Chinese economie blijft op koers liggen voor groei en het land zal blijven hervormen, ondanks de signalen van economische afzwakking. Dat heeft de Chinese president Xi Jinping gezegd tegen zakenkrant *The Wall Street Journal*, voorafgaand aan zijn staatsbezoek aan de Verenigde Staten.

Volgens Xi heeft China de mogelijkheden om de komende jaren verder te groeien. De tweede economie van de wereld blijft bewegen binnen de juiste bandbreedte, stelde de pre-

sident. Hij benadrukte dat er naar de lange termijn moet worden gekeken. Buitenlandse investeerders blijven van plan om hun investeringen in het land te vergroten of te handhaven, aldus Xi. Xi zei ook dat China de economie verder liberaliseert en dat er meer nadruk zal worden gelegd op de ontwikkeling van een innovatieve en een door consumptie gedreven economie. Hij begint vandaag aan zijn eerste staatsbezoek aan de VS. Xi zal later deze week een ontmoeting hebben met president Barack Obama in het Witte Huis.

Transavia ook in
Nederland klaar voor groei

SCHIPHOL — Transavia gaat vanaf komend voorjaar ook in Nederland stevig groeien. In de zomerdienstregeling voor 2016 zijn 450.000 extra stoelen beschikbaar, wat neerkomt op een toename met 6 procent. De budgetdochter van Air France-KLM zet vooral in op belangrijke zakelijke bestemmingen. Waar de Franse zuster-

maatschappij al langer sterk groeit, hield Transavia Nederland de capaciteit de laatste jaren stabiel. Het bedrijf presenteerde in januari ambitieuze groeiplannen maar daarvoor moest wel eerst flink worden bezuinigd. "Met het verlagen van de kosten zetten we goede stappen", zei directeur Mattijs ten Brink vandaag.

‘Tsakalotos weer op
Financiën in Griekenland’

ATHENE — Euklides Tsakalotos staat op het punt te worden herbenoemd in het nieuwe kabinet van Alexis Tsipras. Hij wordt opnieuw minister van Financiën, vertelde een hooggeplaatste bron uit Tsipras' partij Syriza vandaag aan persbureau Reuters. De in Rotterdam geboren Tsakalotos werd op 6 juli

minister van Financiën als opvolger van de opgestapte Yanis Varoufakis. Dat gebeurde midden in de financiële crisis waarin het land terecht was gekomen. Tsipras won zondag overtuigend de parlementsverkiezingen in Griekenland, waardoor hij voor de tweede keer een kabinet kan samenstellen.

Minder managers
op meer werkenden

DEN HAAG — Nederland telde halverwege dit jaar 490.000 managers, 8 procent minder dan een jaar eerder, terwijl het aantal werkenden wel is gestegen.

Dat blijkt uit vandaag gepubliceerde cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Bij Nederlandse bedrijven en organisaties is één op de zeventien werknemers nu

leidinggevende. Een jaar eerder was dat nog één op de vijftien. Sectoren waar het hardst is gesnoeid in managementlagen zijn het verzekeringswezen en de financiële dienstverlening. Vooral het aantal mannelijke leidinggevenden is flink afgenomen. Bij vrouwen was de daling veel kleiner. Zij zagen hun aandeel in het totale aantal managementfuncties dan ook toenemen, van 24 naar 26 procent.

NEW YORK

AMSTERDAM

22-Sep			22-Sep		
DOW JONES	16241.78	-1.63%	AEX	419.98	-2.96%
S&P 500 INDEX	1934.85	-1.63%	ARCELOMITTAL	5.46	-5.92%
NASDAQ	4735.16	-1.94%	AEGON NV	5.04	-2.44%
AMAZON.COM INC	534.93	-2.45%	AHOLD NV	17.09	-3.75%
APPLE INC	113.05	-1.87%	AKZO NOBEL	57.39	-3.56%
BAIDU INC-SP ADR	136.57	-3.03%	ASML HOLDING NV	77.60	-3.72%
BERKSHIRE HATH-B	129.04	-1.48%	DSM (KONIN)	41.96	-4.30%
CITIGROUP INC	50.09	-1.23%	HAL TRUST	155.70	-3.15%
COCA-COLA CO	38.64	-1.41%	HEINEKEN NV	71.94	-2.36%
WALT DISNEY CO	101.93	-1.43%	ING GROEP NV	12.58	-3.12%
3D SYSTEMS CORP	12.05	-1.31%	KPN (KONIN) NV	3.31	-2.27%
EBAY INC	25.71	-0.81%	KONINKLIJKE PHIL	21.41	-2.28%
FACEBOOK INC-A	92.85	-2.83%	RANDSTAD HOLDING	52.51	-3.24%
GENERAL ELECTRIC	24.76	-1.34%	RELX NV	13.86	-1.81%
GOOGLE INC-A	652.13	-2.23%	ROYAL DUTCH SHA	21.37	-2.97%
HEWLETT-PACKARD	26.04	-1.51%	TOMTOM	9.46	-3.17%
HOME DEPOT INC	115.56	-0.87%	TOTAL SA	39.76	-2.60%
INTEL CORP	28.74	-1.46%	UNILEVER NV-CVA	34.83	-3.01%
JOHNSON&JOHNSON	92.05	-1.16%	W.P. STEWART HOL	324.05	0.32%
LINKEDIN CORP-A	198.65	0.04%	SCOTIABANK FUNDS		
MICROSOFT CORP	43.67	-1.00%	MONEY MARKET		
PROCTER & GAMBLE	70.18	-0.67%	US DOLLAR BOND		
ROYAL DUTCH-ADR	47.70	-3.46%	GLOBAL GROWTH		
STARBUCKS CORP	56.97	-0.99%	US GROWTH		
TWITTER INC	27.04	-1.26%	CANADIAN GROWTH		
WAL-MART STORES	63.12	-0.95%	FUNDS		
WHOLE FOODS MKT	31.74	-0.75%	BGF CONT EUR FLEX		
EXCHANGE TRADED FND			22-Sep		
ALERIAN MLP - AMLP	13.75	-1.11%	BGF EMTK BOND		
ISH GBL HY BD - GHYG	48.08	-0.39%	BGF FIX INC GBL GP		
ISH IBXX HY BD - HYG	85.16	-0.62%	BGF GBL ALLOCATION		
ISH SELECT DIV - DIVY	72.75	-1.06%	BGF USD CORE BOND		
ISH MSCI EMTK - EEM	32.95	-2.43%	BGF USD HI YIELD BND		
ISH MSCI PAC - EPP	37.19	-1.95%	TEMPLETON GBL BND		
ISH RUSSELL - IWV	115.89	-1.68%	TEMPLETON ASIAN SM		
ISH S&P 500 - SPY	108.67	-1.69%	CURRENCIES		
ISH EUROPE - IEV	38.55	-3.44%	YENUSD		
POWERSH-000	103.56	-0.99%	EURUSD		
POWERSHARES DB C	14.99	-1.28%	CANUSD		
SPDR S&P INT DIV-DWX	34.14	-2.57%	COMMODITIES		
SPDR S&P MID 400	254.00	-1.62%	OIL WTI		
SPDR S&P 600 S&A	99.95	-1.42%	GOLD		
VANGUARD REIT - VNQ	76.01	-1.22%	SILVER		
WSDOMTR JAP H EQ-DXJ	48.04	-2.45%	WHEAT		

A Standard Of Excellence Since 1916

MCB
MADURO & CURIEL'S BANK N.V.
Private Banking & Investment Services

L'io Capriles Banking Center, Schottegatweg (Oost) z/n
P.O. Box 305, Curaçao, Tel. 466-1818, Fax. 466-1633
e-mail: pbis@mc-bank.com, website: www.mc-bank.com/pbis

Rolstoel vergeten in reuzenrad Oktoberfest

Foto: Shutterstock

Een bezoeker heeft zondag iets opmerkelijks achtergelaten op het Oktoberfest, het jaarlijkse bierfeest in München. In de lege gondel van een reuzenrad stond een eenzame rolstoel. De eigenaar daarvan was via de rolstoelhelling het rad ingegaan en lopend naar buiten gekomen. De eigenaar van het reuzenrad weet niet hoe dat kan, maar gaat niet uit van ‘een wonderbaarlijke genezing’. Wellicht deed iemand alsof hij of zij gehan-

dicapt was om niet in de rij te hoeven staan. Elk jaar worden ongeveer 4000 spullen afgegeven bij de gevonden voorwerpen van het Oktoberfest. Het zijn jassen, truien, mobiele telefoons, sleutels, identiteitspapieren en juwelen, maar ook kunstgebitten en af en toe een glazen oog.

Het Oktoberfest in München, een van de grootste volksfeesten ter wereld, duurt tot 5 oktober. Naar

verwachting komen er 6 miljoen mensen op af. Het bier is alleen te krijgen in pullen van een liter en bevat meer alcohol dan gebruikelijk. Elk jaar drinken de bezoekers ongeveer 7 miljoen liter bij elkaar. Vorig jaar moesten 600 bezoekers naar het ziekenhuis omdat ze een alcoholvergiftiging hadden opgelopen. Dit jaar wist iemand zichzelf al binnen anderhalf uur een alcoholvergiftiging te bezorgen.

Hondje met nieuwe coupe terug bij gezin

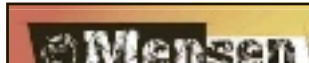
Een gezin uit Seattle was al een paar dagen behoorlijk radeloos; hun hondje Waffles was vermist. Afgelopen wekeinde werd het beestje gelukkig teruggevonden en hoewel de gezinsleden natuurlijk dolblij zijn dat ze Waffles weer in de armen kunnen sluiten, zullen ze moeten wennen aan de nieuwe coupe van het hondje. Waffles gaat tegenwoordig namelijk als zwarte cairnteriër door het leven.

Om zijn huisdier terug te vinden had eigenaar Robert Lucier de hele buurt rond zijn huis volgeplakt met affiches van Waffles. Hij kreeg daarop verschillende tips van buurtbewoners en daarbij zat één wel heel behoorlijk opmerkelijke tip. “Iemand vertelde me dat ze Waffles had gezien. De vrouw vertelde me aan de telefoon dat ze had gezien dat iemand onze hond in een publiek toilet waste en verf uit zijn vacht speelde.”

“Dat vond ik zo raar”, vertelt Robert aan *New York Daily News*. Toch ging hij op de tip van zijn buurtgenoot af en fietste naar het winkelcentrum waar de vrouw dit had zien gebeuren. Daar aangekomen zag hij al snel een hondje dat wel heel erg op Waffles leek. “Ik zag een bang hondje dat er wat ouder uitzag dan Waffles. Toen ik haar naam riep, kwam ze naar me toe, maar dat doen honden wel vaker als je lief voor ze bent”, legt Lucier uit. “Toen ik haar aaide rook ik de verflucht van haar vacht. Toen wist ik zeker dat dit onze hond was, want niemand geeft zijn viervoer-

ter een andere kleur.” Toch claimde de dakloze vrouw die Waffles in haar bezit had dat het haar hond was. Gelukkig voor Robert waren er snel een paar agenten ter plaatse. “Ik ben zo blij dat Waffles een chip droeg, zo kon ik bewijzen dat ze van ons was.” Hoe Waffles het nu maakt? “Ze is nog steeds een beetje in shock. Normaal is ze heel vriendelijk en spontaan, maar nu loopt ze rond met haar staart tussen haar poten. Het zal nog wel even

duren voordat ze weer de oude is.”

Ook iets leuks voor de Mensen-pagina ?

**Een jubileum, diploma of benoeming te melden ?
Wij plaatsen het graag op de Mensen-pagina**

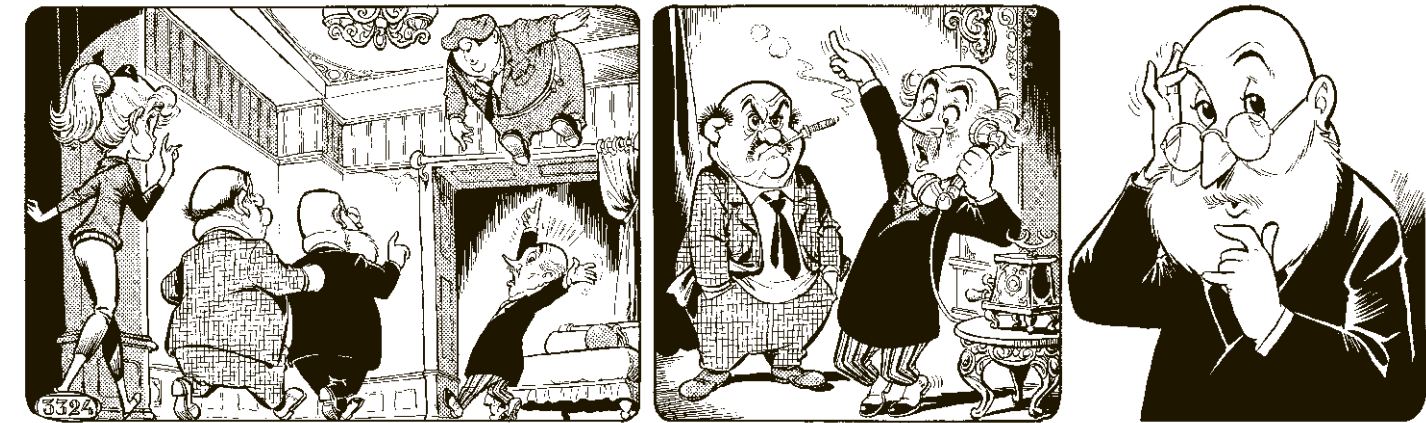
Stuur uw informatie (kort en bondig, liefst met foto) naar :
arubaredactie@amigoe.com o.v.v. "Mensen"

Foto: Shutterstock

Koning Hollewijn en het gezichtsverlies

Door Marten Toonder

Het zien van het zwevende manschap schokte Dr. Truma diep. “Ik zie hem vliegen!” schreeuwde hij, uitzinnig naar het fenomeen wijzend. “Het Schnupfenbregger-trauma heeft me te pakken! Ik heb dwanggedachten!” Zijn geroep klonk door tot Hollewijns vertrek en bracht het aldaar aanwezige groepje al spoedig ter plaatse. “Zie je wel!” zei Euvel vergenoegd. “Hij zweeft! Ik ben dus niet gek!” “Ik zie het! Ik zie het!” riep de medicus. “U bent gestoord en ik ben gestoord! We zien ‘m al lebei vliegen! W—waar ben ik? W—waar is de telefoon?” Hij stortte zich op het apparaat en draaide met trillende vinger het nummer van een collega. “Met Truma!” riep hij, toen de verbinding doorkwam. “De neurose heeft me te pakken! Hij

schuift over het plafond!... Nee — geen patiënt... ikzelf!... Nee, ik schuif niet — m’n waanvoorstelling schuift! “Tot uw orders” zegt hij tegen me!... Kalmere spijte dokter!... Wisselbaden? Ja, ja!” Terwijl de psychiater aldus voorschriften kreeg, schudde Hollewijn vermoeid het hoofd. “We verliezen de juiste waarden uit het oog,” mompelde hij. “Wanneer men de wereld op z’n kop zet, krijgt deze soldaat weer een vast plafond onder de voeten — maar daarmee komen we niet verder! De behandeling van deze deskundige heeft niet veel resultaat! Ik geloof dat we dit probleem tot de kern moeten terugvoeren. Daarom stel ik voor, Wiebeltje, dat we te rade gaan bij professor Kern-drayer — als die tenminste zijn gewicht heeft hervonden. . .”

Mensen

Verlamde man speelt FIFA met mond

Een verlamde man kan dankzij een speciale uitrusting weer gamen met zijn vrienden. Hij bestuurt zijn PlayStation onder andere met zijn mond en dat gaat prima. Will Clark (30) kwam hard ten val tijdens het fietsonderdeel van een triatlon en raakte daardoor vanaf zijn nek verlamd. “Ik dacht dat ik veel dingen nooit meer zou kunnen, waaronder op mijn PlayStation spelen”, zegt de Brit tegen *Mirror*. Zijn artsen zagen dat ook niet gebeuren.

Door zich te richten op wat hij nog wél kan, is het nu weer mogelijk om zijn geliefde voetbalgame FIFA te spelen. Het bedrijf Special Effects ontwierp samen met Will een futuristische gamestoel. “Met mijn kin bestuur ik de joysticks en met mijn schouders kan ik op de knoppen drukken.” Clark kan ook racegames spelen, omdat die eveneens met twee knoppen te besturen zijn. Schietspellen als Call of Duty zijn nu nog een brug te ver. Misschien verandert dat als hij een PlayStation 4 krijgt. “Ik heb begrepen dat die met spraakcommando’s werkt.”

Indiase ‘krijgt’ 85 baby’s in halfjaar tijd

Een verpleegster in India beweert binnen een halfjaar maar liefst 85 baby’s te hebben gekregen. Dat zou goed zijn voor een wereldrecord, ware het niet dat de vrouw de kinderen niet zelf heeft gebaard. India probeert veiliger geboortes te bewerkstelligen door iedere vrouw die in een gezondheidscentrum bevalt, een bonus van 500 roepies (circa 14 gulden) te geven. Dat leek de verpleegster kennelijk gemakkelijk verdiend. Ze was aanwezig bij bevallingen in een kliniek in Assam en schreef zichzelf steeds op als de moeder. Dat leverde haar al met al omgerekend bijna 1100 gulden euro op. Na een anonieme tip liep de vrouw tegen de lamp. “Wat haar hielp was dat ze zelf verantwoordelijk was voor de betalingen, dus het was niet zo gemakkelijk te achterhalen”, zei een regeringswoordvoerder maandag tegen de zender NDTV. De vrouw is geschorst.

Foto: Shutterstock

De Brit Phil Cockrell heeft het helemaal gehad met het garagebedrijf bij de Londen-se luchthaven Gatwick. Hij dacht zijn dure Mercedes er veilig gestald te hebben voor de vakantie. Maar bij terugkomst bleek dat helemaal niet zo te zijn. Cockrell ging in juli twee weken naar Kreta. Zijn bijna 50.000 euro kostende Mercedes had hij in bewaring gegeven bij een garagebedrijf bij de luchthaven. Daar kunnen vakantiegangers hun auto veilig stallen. Maar dat blijkt helemaal niet waar te zijn, betoogt Cockrell. Bij terugkomst zag hij namelijk

dat er ruim 1200 kilometer extra op de teller stond. Het bedrijf zei van niets te weten en betoogde dat er wat mis was met de teller van de wagen. Daarop liet Cockrell de politie gegevens van camera’s langs de weg scannen. Toen kwam aan het licht dat de auto intensief was gebruikt. Opnieuw hield het bedrijf vol onschuldig te zijn. Pas na lang aandringen gaf het bedrijf toe dat er misschien wel iets niet helemaal goed was gegaan, maar een schuldige aanwijzen werd lastig. Een stuk of vijftien mensen konden er met de

auto vandoor zijn gegaan en het zou niet mogelijk zijn om dat uit te zoeken. De politie kan ook al niets doen voor Cockrell. Wel werd hem aangeraden de garage voor de rechter te slepen. Volgens *Daily Mail* doet de boze autobezitter dat echter niet. “Dat wordt een slepende kwestie en daar heb ik geen trek in”, zegt hij. Het garagebedrijf heeft inmiddels beloofd de zaak nog eens goed te onderzoeken. Bij de volgende vakantie stalt Cockrell zijn Mercedes gewoon bij vrienden. Niet alleen veiliger, maar ook een stuk goedkoper.

Man breekt in voor chips

Een 26-jarige Zweed kon zich niet beheersen. Hij had ontzettende trek in chips, maar de winkels in zijn woonplaats Hallberg waren al dicht. Dus brak hij maar in bij de Lidl.

De chipsfan had er blijkbaar niet bij stilgestaan dat de supermarkt een alarminstallatie heeft. Die ging af terwijl hij zich tegoed deed aan de zakken chips. Uiteindelijk vonden agenten de man dan ook tussen de lege zakken en een grote hoeveelheid wc-papier. Daarvan had de dief een soort bedje gemaakt waarop hij lag uit te buiken. *Nerikes Allehanda* wilde van

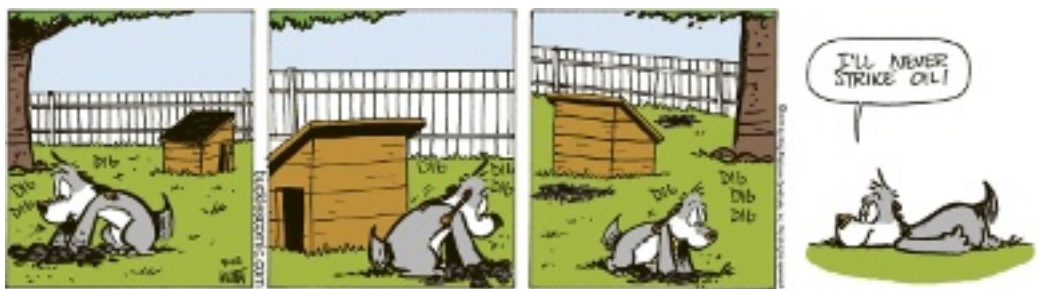
Foto: Shutterstock

de politie weten of de man ook niet wat gedronken had bij de chipsmaaltijd. “Nee,

dat had hij van tevoren gedaan”, kreeg de krant van de persvoorlichter te horen.

Buckles

By David Gilbert

Beetle baily

By Mort Walker

Tina's groove

By Rina Piccolo

Baby blues

Door Jerry Scott & Rick Kirkman

Sport

WILLEMSTAD — De strijd tussen de trainers Ronald Koeman en Louis van Gaal is zondag beslist in het voordeel van die laatste. Manchester United won op bezoek bij Southampton met 3-2 en belandde dankzij die zege op de tweede plaats in de *Premier League*. Het gat met stadgenoot en koploper City, dat op eigen veld onderuit ging tegen West Ham United, bedraagt nog 2 punten.

Voor Southampton scoorde Graziano Pellè twee keer, voor United Anthony Martial. De winnende treffer kwam op naam van Juan Mata. Manchester City verloor voor het eerst dit seizoen, met 2-1 van West Ham United. De traditionele topwedstrijd Chelsea - Arsenal leverde José Mourinho een 2-0-zege op tegen aartsrivaal Arsène Wenger. Arsenal sloot het duel af met slechts negen spelers. Kurt Zouma en Eden Hazard tekenden voord e goals. Barcelona is na vier duels in de *Primera División* nog zonder puntverlies. De titelverdediger versloeg voor eigen publiek laagvlieger Levante UD met 4-1. Real Madrid won op eigen veld met 1-0 van Granada. Atlético Madrid blijft met 9 punten in het spoor van de stadgenoot. De ploeg van trainer Diego Simeone won met 0-2 bij Eibar. FC Sevilla heeft in de competitie nog altijd niet gewonnen. Nu werd er met 1-2 verloren van Celta de Vigo. Sevilla zakte daardoor naar

de laatste plaats. Internationale is na vier wedstrijden in de Italiaanse *Serie A* nog altijd zonder puntverlies. De Milanese ploeg won de uitwedstrijd tegen Chievo met 1-0. Juventus behaalde zijn eerste overwinning. De regerend landskampioen won de uitwedstrijd tegen Genoa met 2-0 en heeft nu 4 punten. Stadgenoot Torino bezet de tweede plaats na een 2-0-overwinning op Sampdoria. AS Roma verspeelde voor de tweede keer punten door een gelijkspel thuis tegen Sassuolo en Napoli rolde voor eigen publiek Lazio Roma met 5-0 op. In de *Bundesliga* gaan Borussia Dortmund en Bayern München nog altijd gelijk op. Beide ploegen behaalden in het weekeinde de vijfde zege op rij. Borussia was op eigen veld met 3-0 te sterk voor Leverkusen, Bayern versloeg Darmstadt 98 met dezelfde cijfers. Bas Dost was als invaller beslist in het duel met Hertha BSC. Vijf minuten nadat de Nederlandse

De Franse aanvaller Anthony Martial van United laat een Southampton-verdediger in het gras bijten.

Foto:AFP

spits in het veld was gekomen, opende hij met een intikker de score. Vlak voor tijd bracht hij uit een strafschop de eindstand op 2-0. In een verhit duel met Olympique Lyon stelde Karim Rekik een punt veilig voor Olympique Marseille in de Franse *Ligue 1*. Rekik (ex-PSV) zorgde in de 68e minuut voor de gelijkmaker (1-1). Koploper Paris Saint-Germain speelde gelijk tegen Stade Reims (1-1). Stade Rennes (1-1 tegen Lille) en Saint-Etienne (2-0 tegen Nantes) volgen op één punt. FC Porto sloeg een aanval van Benfica op de koppositie in de Portugese *Primeira Liga* af. De ploeg van verdediger Bruno Martins Indi zegevierde voor eigen publiek met 1-0. Het nog ongeslagen Porto belandde op 13 punten uit vijf duels. Benfica bleef op 9 punten staan. Sporting Portugal won met 1-0 van Nacional Madeira en kwam daardoor weer op gelijke hoogte met FC Porto.

Van Gaal verslaat Koemannetjes

Van Basten fileert ‘Cruijff-revolutie’

AMSTERDAM — Marco van Basten heeft zich fel uitgesproken tegen de veranderingen van Johan Cruijff bij Ajax. De beroemde nummer 14 is al enkele jaren bezig de Amsterdamse club als adviseur naar zijn idee te hervormen, de zogenoemde Cruijff-revolutie.

Van Basten, in 2008-2009 trainer in Amsterdam en inmiddels assistent-bondscoach van het Nederlands

elftal, vindt het onbegrijpelijk dat de meeste mannen binnen Ajax de lijn van Cruijff klakkeloos volgen.

“Het ‘Plan Cruijff’ is één grote komedie”, zegt Van Basten in de nieuwste editie van het blad *Voetbal International*, die morgen verschijnt. Een stukje van zijn column werd vandaag al gepubliceerd. Van Basten: “Het hele verhaal is een fabel-

tjeskrant. En niemand die er iets van zegt.” Cruijff posteerde veel oudspelers op leidinggevende functies en wil dat de club zich focust op eigen talent in plaats van dure (buitenlandse) aankopen. Zelf weigert hij steeds een officiële rol op zich te nemen.

De Vrij mist beslissende interlands

ROME — Stefan de Vrij mist de laatste twee interlands van het Nederlands elftal in de kwalificatiereeks voor het EK.

De verdediger is niet op tijd hersteld van zijn knieblesure. De teamarts van Lazio

Roma meldde gisteren via het radiokanaal van de Italiaanse club dat de internationale pas na de interlandperiode half oktober terugkeert. De Vrij kreeg na de voorlaatste interland van Oranje tegen IJsland last van een knieblesure, maar besloot

drie dagen later toch aan het uitduel met Turkije te beginnen. In de rust van die wedstrijd moest de verdediger zich echter laten vervangen. De medische staf van Lazio verweet de KNVB te veel risico met De Vrij te hebben genomen.

Springruiters gaan voor titelprolongatie

BARCELONA — De Nederlandse springruiters gaan in Barcelona met hun ‘gouden’ formatie op jacht naar titelprolongatie in de finale van de Nations Cup.

Bondscoach Rob Ehrens kiest voor hetzelfde viertal dat vorig jaar het goud pakte: Jeroen Dubbeldam, Gerco Schröder, Maikel van der Vleuten en Jur Vrieling. Deze ruiters

veroverden vorige maand in Aken ook de Europese titel in de landenwedstrijd. Nederlands kampioen Leopold van Asten gaat mee als reserve. De finale van de Nations Cup start donderdag op de Real Club de Polo in Barcelona, waar Nederland in 1992 olympisch goud veroverde. Tijdens de eerste omloop komen alle negentien deelnemende landen met vier ruiters in actie.

De beste drie resultaten per land tellen mee voor het klassement. De acht beste teams gaan door naar de finale op zaterdag. “De verwachtingen zijn hooggespannen”, zei Ehrens vandaag. “We staan er heel goed voor en zijn er klaar voor, maar we blijven nuchter. Het blijft sport en de concurrentie is groot. Het ligt dicht bij elkaar.”

‘Audi vanaf 2018 in Formule 1’

BERLIJN — Autofabrikant Audi zal vanaf 2018 de bolides van Red Bull van motoren voorzien. Het Duitse *Auto Bild* meldde gisteren dat de partijen dichtbij een overeenkomst zijn. Audi wilde het bericht niet bevestigen en noemde het in een verklaring pure speculatie.

Audi maakt deel uit van de Volkswagen Groep. De geruchten dat Volkswagen via een van zijn merken in de Formule 1 wil stappen zijn sterker geworden na de mededeling van Renault

dat het na dit seizoen de samenwerking beëindigt met de teams van Red Bull en Toro Rosso, de renstal die Max Verstappen onder contract heeft. Red Bull zou de komende twee seizoenen

overbruggen met motoren van Ferrari, maar voor zover bekend is er nog geen akkoord tussen de Oostenrijkse sportdrinkfabrikant en de Italiaanse leverancier. Gesprekken tussen Red Bull en Mercedes liepen meteen spaak. Die andere Duitse autofabrikant en motorleverancier is momenteel zeer succesvol in de Formule 1 en is niet van zins de bolides

van grote concurrent Red Bull nog sneller te maken. Als Audi inderdaad toetreedt tot de koningsklasse van de autosport, dan trekt het zich terug uit de DTM, het WK lange afstand racen (endurance) en de 24 Uur van Le Mans. Beoogde teambaas is Stefano Domenicali, de Italiaan die jarenlang leiding gaf aan de Formule 1-renstal van Ferrari.

Barça hoopt op clementie

BARCELONA — FC Barcelona heeft bij de Spaanse voetbalbond een verzoek ingediend om de Turk Arda Turan al te mogen inzetten. De sterspeler van het Turkse nationale team werd afgelopen zomer gekocht van

Atlético Madrid maar is nog niet inzetbaar omdat Barcelona vanwege een straf voor het contracteren van buitenlandse tieners in 2015 geen nieuwe spelers mag opstellen. De Catalaanse club hoopt op clementie van de

Spaanse bond vanwege de ernstige blessure van Braziliaan Rafinha die woensdag zijn kruisband scheurde in het duel met AS Roma en vermoedelijk het hele seizoen niet meer kan voetballen.

Rentree Sjarapova in Wuhan

WUHAN — Maria Sjarapova maakt volgende week na drie maanden blessureleed haar rentree in een tennistoernooi. De Russin speelt mee in het Wuhan Open in China. De nummer drie van de wereld heeft sinds Wimbledon geen wedstrijden meer getennist. Een beenblessure hield haar aan de kant.

“Ik kijk ernaar uit weer een tenniswedstrijd te spelen. Ik heb de afgelopen weken hard getraind”, zei Sjarapova, die in Wuhan bijna de complete wereldtop tegenkomt. Van de beste twintig tennissters ter wereld ontbreekt alleen de Amerikaanse nummer één Serena Williams. Sjarapova bereikte in januari nog de finale van de Australian Open, maar daarna begon ze te kwakelen met haar gezondheid. Op Wimbledon leek ze weer de oude en haalde ze de halve finales, maar de beenkwaatsuur wierp haar weer terug. Ze miste onder meer de US Open.

Foto:AFP

Maria Sjarapova

Dumoulin start als voorlaatste in WK-tijdrit

RICHMOND — Wielrenner Tom Dumoulin gaat morgen als voorlaatste van start op de individuele tijdrit bij de WK in Richmond. De Limburgse medaillekandidaat rolt om 14.42 uur van het startpodium in attractiepark Kings Dominion, ten noorden van Richmond.

De Duitse topfavoriet Tony Martin begint 1,5 minuut na Dumoulin als laatste aan de tijdrit over 53 kilometer. De finish ligt in het centrum van de Amerikaanse stad die het WK organiseert. Het parcours gaat over lange, glooiende wegen. Pas in het centrum van Richmond moeten de renners een paar haakse bochten nemen. Vlak voor de streep ligt nog een venijnig klimmetje van 300 meter. Dumoulin pakte vorig jaar bij de WK in Ponferrada brons, achter de Britse win-

naar Bradley Wiggins en Tony Martin. Wiggins verdedigt zijn titel niet in Richmond. Martin werd al drie keer wereldkampioen in de rit tegen de klok, in 2011, 2012 en 2013. Na het zilver van vorig jaar neemt de Duitser in de Verenigde Staten alleen genoegen met goud. “De nummer twee is de eerste verliezer”, zei Martin, die zondag in de ploegentijdrit met Etixx-QuickStep werd geklopt door BMC. De dertigjarige hardrijder, die niet voor niets de bij-

naam ‘Der Panzerwagen’ heeft, aast in Richmond op het record van Fabian Cancellara. De Zwitser heeft vier wereldtitels tijdrijden op zak. Cancellara slaat de WK over na een seizoen vol fysieke problemen. Wilco Kelderman, die Dumoulin in juni verrassend versloeg bij het NK tijdrijden, begint om 13.39 uur aan de WK-tijdrit. Kort voor Dumoulin starten Vasil Kirijenka uit Wit-Rusland, winnaar van het goud op de Europese Spelen, en de Australiër Rohan Dennis die in de Tour de openingstijdrit door Utrecht won. Ondertussen heeft de ploeg van Dumoulin laten weten graag zijn contract te willen openbreken en verlengen.

Giant-Alpecin van manager Iwan Spekenbrink wil het contract met een jaar verlengen. De huidige verbintenis loopt eind volgend jaar af. Dumoulin baarde onlangs opzien in de Ronde van Spanje. De tijdritspecialist won twee ritten en droeg tot op de voorlaatste dag de leiderstrui. De Limburger zei na zijn indrukwekkende optreden in de Vuelta geen enkele reden te zien bij Giant-Alpecin weg te gaan.

Dumoulin verlengde begin dit jaar zijn contract al tussentijds tot eind 2016. Hij rijdt sinds 2012 voor de ploeg van Spekenbrink, die dit jaar de Nederlandse licentie verruilde voor een Duitse.